

EL BRULL

REVISTA DE MONTAGUT I OIX

NÚM. 50 · ABRIL 2026



la revista de tots!

LA REDACCIÓ NO ES FA RESPONSABLE DE L'OPINIÓ DELS SEUS COL-LABORADORS EXPRESSADA ALS ARTICLES

COL-LABORADORS:

Ajuntament de Montagut i Oix
 Albert de la Muntada d'Oix
 Amics de Sant Aniol d'Aguja
 Bartrina Barberí, Jordi
 Baseiria Sala, Joan
 Bataller Vila, Josep
 Campus Llierca
 Casas Figueres, Jordi
 Costa Costa, Josep Ma
 Escola Mont Cós
 Martin Santaló, Grau
 Oliva Vila, Joan
 PEM
 Periañez Puig, Joana
 Puche, Adrià
 Rigart Compte, Maria
 Rigart Que, Joana
 Santaló Bramon, Ester
 Seguí Quintana, Marta
 Soler Güell, Joan
 Terra Aspra
 Vilar Vergés, Josep
 Xarles Pineda, Maria

EDITA:



AJUNTAMENT DE MONTAGUT I OIX

CONSELL DE REDACCIÓ:

Lluís Abel, Arnau Vilar,
i Joana Rigart

MAQUETACIÓ i IMPRESSIÓ:

Impremta Pagès

FOTO PORTADA:

Col·lage fotos 50 anys

DIPÒSIT LEGAL: Gi-1361-2001

AJUNTAMENT DE MONTAGUT I OIX

Av. de les Escoles, 6 – Tel. 972 287 804
 Horari: matins – de dilluns a divendres
 de 8 a 15 h.
 ajuntament@montagut-oix.cat

Serveis mèdics

Dispensari de Montagut 872 202 226
 Àrea Bàsica de Besalú 972 590 032
 972 590 573
 Hospital Sant Jaume d'Olot ... 972 261 800
 Farmàcia de Montagut 972 687 088
 Ambulàncies 061

Serveis religiosos

Mossèn Felip Hereu 650690136

Serveis de comunicacions

Autocars Montagut..... 972 687 059
 Autocars TEISA 972 260 196

Serveis oficines públiques

Oficines de Benestar Social (Olot). 972 271 304
 Consorci de l'Alta Garrotxa 972 274 871
 www.altagarrotxa.org

Serveis socials

Emergències 112
 Bombers..... 112
 Mossos d'Esquadra 112
 Consell Comarcal Garrotxa 972 274 900
 Prodaisa (Cia. d'aigües)..... 972 202 078
 Consorci de Benestar Social.. 972 266 644
 Servei de voluntariat..... 972 274 277

Ensenyament

Escola de Montagut 972 687 535

Diversos

Instal·lacions esportives 972 287 804

CALENDARI D'ACTIVITATS DE TOT L'ANY

5 de gener: **Cavalcada de reis**

1r diumenge de març: **Excursió matinal per Montagut**

Últim dissabte de març: **Aplec de Sant Miquel d'Hortmoier**

Dissabte més proper a Sant Marc (25 d'abril): **Ofrena a l'ermita del Cós**

1r diumenge de maig: **Festa del Roser de Montagut**

Dissabte després del 1r diumenge de maig: **Aplec a Sant Eudald de Jou**

Abril: **Combat de Corrandes**

Diumenge de Pentecosta (Pasqua Granada): **Aplec a Sant Aniol d'Aguja**

23 de juny: **Rebuda de la Flama del Canigó i Revetlla de Sant Joan a Oix**

Juliol: **Festa del Carme al barri del Cós i Fluvià**

1r dissabte d'agost: **Aplec de Sant Feliu de Riu**

Cap de setmana més proper a Sant Llorenç (10 agost): **Festa Major d'Oix**

Dissabte de la Festa Major: **Homenatge a la Vellea d'Oix**

15 d'agost: **Aplec d'Escales**

4t dissabte d'agost: **Aplec de Sant Bartomeu del Cós**

Dissabte després del 4t diumenge d'agost: **Aplec de la Devesa**

27 de setembre: **Homenatge a la vellea a Montagut**

Últim dissabte de setembre: **Aplec de Sant Miquel de Pera**

Octubre: **Trepitja Garrotxa**

31 d'octubre: **Castanyada a Oix**

31 d'octubre o 1 de novembre: **Castanyada a Montagut**

1r dissabte de desembre: **Aplec de Santa Bàrbara de Pruneres**

Desembre: **Marató de TV3, Cagatió a Montagut Quines al Casal**

Amb la col·laboració de Diputació de Girona



Diputació de Girona

El Brull també es pot llegir en format digital al web de l'Ajuntament de Montagut i Oix
<https://montagut-oix.cat/>

SERVEIS, 2

EDITORIAL, 3

INFORMACIÓ MUNICIPAL, 4

BREUS

BERENAR LITERARI, 7

LA GIRA IMPOSSIBLE DE CARLES RIBOT, 7

DIA 25 NOVEMBRE. DIA INTERNACIONAL

DE LA VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES, 7

CONCERTS A L'ESGLÉSIA, 8

L'EIXIDA DE MONTAGUT, GUANYA JOC DE CARTES, 8

TIÓ DE NADAL, 9

EL CARTER REIAL A MONTAGUT, 9

A OIX S'HI VAREN ARRIBAR ELS PATGES REIALS, 9

REIS 2026, 10

ELS GEGANTS DE MONTAGUT, HAN ANAT

DE VACANCES, 10

XERRADA INFORMATIVA, 12

INAUGURACIÓ DE L'ESCOLETA, 12

EL COSIDOR 12

ACTES DEL 8M, 13

APLECS

SANT ANDREU DE BESTRECÀ, 14

SANTA BÀRBARA DE PRUNERES, 15

ENTITATS

AMICS DE SANT ANIOL D'AGUJA, 16

TERRA ASPRA, 18

OVOXO, 20

GRUP DE JOVES DE MONTAGUT, 24

PEM, 25

CAMPUS DE LLIERCA, 27

EDUCACIÓ I CULTURA, 28

COLLABORACIÓ

LA REVISTA: EL BRULL FENT MEMÒRIA..., 31

I QUINA SORT QUE EM TOQUÉS MONTAGUT I OIX, 32

LA VIDA A PAGÈS, 35

EL PASTORET DE LA BARRETINA, 36

ENFOOCA, 39

ALLÒ QUE EM DIEM ESTRÈS, 40

LA RECTORIA, EL BATEC D'OIX, 42

PARLEM DE LLIBRES, 43

ÀVIES REMEIERES, 44

METEOROLOGIA

RESUYM ANY 2025 A MONTAGUT, 45

CUINA

GALTES DE PORC AMB SALSÀ DE CASTANYES, 46

GALTES DE PORC RUSTIDES, 46

El Brull arriba als 50 números. Tot un èxit, una fita de la que tots ens hem de sentir orgullosos.

Que tot costa molt és ben cert. Per això poder editar una revista durant 25 anys és motiu de felicitat, i aquesta felicitat va per tothom qui l'ha fet possible. Els que hi són i els que recordarem sempre.

Fer memòria d'aquests 25 anys és anar enrera, quan un grup de valents varen dedicar començar una revista en un municipi petit, continuar-la, tant de temps, és un autèntic èxit. Connectar les nostres generacions passades amb el present significa reconèixer i valorar les experiències que han format la nostra vida actual.

Una vegada més us animem a participar-hi, bé sigui amb escrits o també amb fotografies o documents. Al Brull hi té cabuda tothom que vulgui o tingui alguna cosa a dir, sigui d'actualitat o fent referència a records passats i sempre amb respecte.

Segurament som una revista menuda i fràgil però, també, les coses menudes i fràgils, tractades amb constància i respecte, perduren en el temps, i a voltes, són les més boniques.



INFORMACIÓ MUNICIPAL

Des del darrer número d'El Brull, aquesta és la informació municipal que creiem que és més rellevant:

ÀREA D'URBANISME:

- Licitat contracte de serveis per a la redacció del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM).
- Iniciades les obres a la Rectoria d'Oix subvencionades, en gran part, pel programa INTER-REG VI –A POCTEFA 2021-2027 i per la Diputació de Girona.
- Signat un conveni amb el Servei Català de Trànsit per l'elaboració d'un Pla Local de Seguretat Viària per l'avinguda Garrotxa i la zona del barri vell de Montagut.
- Acabada la redacció del Pla Director del Barri Vell.

ÀREA DE BENESTAR SOCIAL I SANITAT, PARTICIPACIÓ CIUTADANA I HABITATGE:

- En el marc del Pla de Serveis en habitatge de la Diputació de Girona, s'estan realitzant actuacions a fi d'habilitar i recuperar edificis destinats a habitatge.
- S'han continuat convocant reunions de participació ciutadana a Montagut. Aquest espai ha servit per recollir i tractar informació per anar avançant en definir actuacions i poder acabar la redacció del Pla Director del Barri Vell de Montagut.
- Canvi del sistema de climatització del pis d'emergències.

ÀREA DE MEDI AMBIENT I SOSTENIBILITAT:

- Posat en funcionament el punt de recàrrega de cotxes elèctrics de davant l'ajuntament.
- Acabades les obres de remodelació d'un tram de xarxa d'aigua potable del C/ del Prat i C/ Diputació, a fi de disminuir les pèrdues d'aigua.
- Detectar i invertir, tant com sigui possible, en minoritzar i arreglar les fuites d'aigua.

- Acabades les obres de la comunitat energètica a l'edifici del Casal de Montagut. En fase d'inspecció de la instal·lació. És previst que pogui entrar en funcionament a finals de març.
- Llicitar la investigació d'una captació d'aigües subterrànies a la zona del camp de futbol de Montagut i la recuperació de la captació a Oix. Actuacions subvencionades per l'ACA.
- A punt de licitar, per part del Consell Comarcal de la Garrotxa, els treballs d'investigació de dos pous per la captació d'aigua a la zona de la vall del Llierca amb la participació dels ajuntaments de Tortellà, Argelaguer, Sales de Llierca i Sant Jaume de Llierca

ÀREA D'ECONOMIA I DE RECURSOS HUMANS:

- Voluntat de convocar concurs/oposició per la creació de 1 plaça de Tècnic d'Administració General i la creació d'una borsa de treball per a la cobertura provisional de vacants, substitucions o altres situacions temporals.
- Concedia una subvenció per a la formalització d'un contracte formatiu per a l'obtenció de la pràctica professional amb una durada de dotze mesos en jornada a temps complet per una plaça d'administratiu.
- Publicat concurs oposició de 1 plaça de personal de neteja i la creació d'una borsa de treball per a la cobertura provisional de vacants, substitucions o altres situacions temporals.
- Adherits al programa de Treball i Formació de joves tutelats del Servei d'Ocupació de Catalunya que permet comptar amb una persona que ens ajudi en les tasques de manteniment i/o neteja.
- Aprovada adhesió a l'acord comú de condicions per als empleats públics dels Ens Locals de Catalunya de menys de 20.000 habitants a fi de regular les condicions laborals dels empleats de l'ajuntament.

ÀREA D'OBRA PÚBLICA I BRIGADA:

-Licitada contractació per la compra d'un vehicle tipus camionet amb bolquet i grua pels treballs de la brigada.

ÀREA D'EDUCACIÓ:

-Es continua treballant en el projecte comarcal Estona per a tu, que dona suport a les famílies que necessiten temps per poder realitzar les seves activitats. Aquest servei s'ofereix els dimarts i dijous , de 16:30 a 19:30. La voluntat de l'equip de govern és donar continuïtat a aquest servei.

-Es segueix col·laborant amb l'Escola Mont Cós i l'Escoleta Mont Petit .

- El proper dia 23 d'abril es farà entrega , com d'altres anys, de contes i llibres pels nens i nenes . amb motiu de la celebració de la Diada de Sant Jordi.

-Rebudes visites , a l'ajuntament, de diversos cicles de l'escola Mont Cós on els alumnes han pogut expressar les seves demandes.

ÀREA DE CULTURA, JOVENTUT I ESPORTS:

-Col·laboració amb les diverses entitats i associacions de municipi per a dur a terme les diferents activitats que han programat.

-Des de l'Ajuntament s'han organitzat diversos actes que trobareu recollits a l'espai de breus.

-Programats diversos concerts a les nostres esglésies que trobareu després de la informació del concert solidari de Nadal.

-S'està avançant en trobar opcions de finançament per realitzar el canvi de la gespa natural a gespa artificial del camp municipal .

Intenció de poder començar les obres al finalitzar l'actual temporada.

Des de l'Ajuntament volem expressar el nostre agraïment a la Neus Boix Pagès per la tasca desenvolupada com a treballadora municipal durant tots aquets anys. Et desitgem molta sort en la teva nova etapa , tant en l'aspecte professional com en el personal.

AV. GARROTXA

L'Ajuntament ha efectuat una sèrie d'estudis, sobre diferents espais del poble per a millorar-los, fer-los més amables i habitables. Us en presentem alguns. De moment són idees i projectes que ens agraden esperem que a vosaltres també i un dia puguin ser realitat.

Idees per al poble.... Modificació de l'Avinguda Garrotxa (1)



Estat Actual



Proposta

Es proposa una **ESTRATÈGIA D'URBANITZACIÓ ESTRUCTURAL**, aplicable als diferents trams del traçat que permeti assolir els objectius clau d'ordenació:

- Dissenyar un espai urbà qualificat, funcional i respectuós amb l'entorn.

- Millorar la mobilitat i l'accessibilitat a peu i amb bicicleta.

- Dissenyar un espai urbà sostenible, biodivers i resilient.

- Crear un espai urbà saludable, confortable tèrmicament i inclusiu per a totes les persones.

- Redissenyar i adaptar les instal·lacions amb criteris d'ecodisseny i eficiència energètica.

Arquitecte: Jordi Hidalgo



CAP AL TERCER ANY DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA A MONTAGUT I OIX

Hi ha processos que no comencen amb una decisió, sinó amb una pregunta. A Montagut i Oix, el procés participatiu iniciat l'any 2024 va néixer així: amb la voluntat d'escoltar el poble, d'aturar-nos a mirar què som i què volem ser. Aquell primer any va ser temps de diagnòsi, de paraules compartides, de reconèixer fortaleses i també mancances. Un temps per la sembra, que encara necessita de cures i voluntat perquè arrel·li una veritable cultura de participació ciutadana.

Així doncs, el 2025 ha estat l'any de fer créixer allò sembrat. El projecte va permetre passar de l'escolta a la conversa, de les idees a les primeres accions concretes. A través d'espais de diàleg comunitari com les trobades populars, vam poder parlar sobre una línia estratègica clau: el Pla Director del Barri Vell de Montagut.

Aquest camí compartit ha fet una cosa tan senzilla com poderosa: enfortir vincles. Ha generat confiança entre veïnes i veïns, i també entre la ciutadania i l'Ajuntament. I, sobretot, ha posat les bases perquè els projectes que neixen d'aquí no siguin efímers, sinó arrelats, sostenibles i amb recorregut.

Tres anys, un mateix fil

Mirat amb perspectiva, el procés dibuixa un fil clar. El primer any, la diagnòsi comunitària va obrir la paraula.

El segon, l'activació del Grup Arrel i la col·laboració i mirada per l'elaboració del Pla Director van donar forma i direcció a aquesta paraula.

I aquest tercer any vol ser el moment de consolidar. La voluntat és clara: Consolidar el Grup Arrel per a que esdevingui un espai estable de participació ciutadana, capaç de vetllar pel Pla Director, recollir la voluntat popular i mantenir viu el diàleg col·lectiu en el temps. No com un òrgan distant, sinó com un lloc de trobada, de corresponsabilitat i de decisió compartida.

Aterrar el somni

Però cap procés participatiu té sentit si no toca terra. Per això, aquest any el projecte fa també un pas cap a l'acció concreta. Es treballa en la definició d'un espai de trobada comunitària, un lloc on la vida del poble pugui passar, trobar-se i reconèixer-se. I s'explora la creació d'un mercat local, pensat no només com a espai d'intercanvi econòmic, sinó com a punt de trobada social, de relació i de dinamització del municipi.

Una cultura que es construeix entre totes

Per a mi, com a regidora de participació ciutadana, aquest no és només un projecte. És una manera d'entendre el poble: com un organisme viu, que creix quan es cuida, que s'enforteix quan decideix col·lectivament i que es projecta cap al futur sense perdre les arrels.

A Montagut i Oix, aquest procés no tanca cap etapa. N'obre una de nova: la d'un poble que es pensa, es parla i es construeix en comú.

Joana Periañez Puig

Regidora de Participació Ciutadana

INAUGURACIÓ DEL PUNT DE RECÀRREGA DE VEHICLES ELÈCTRICS

El dia 25 de novembre es va inaugurar el punt de recàrrega de vehicles elèctrics instal·lat davant de l'edifici de l'Ajuntament. Aquest punt utilitza l'energia elèctrica generada pel sistema d'autoconsum del mateix edifici.



BERENAR LITERARI

El dia 10 de novembre, a la sala de plens de l'Ajuntament de Montagut i Oix, es va presentar el llibre de la Neus Verdaguer i en Víctor Diaz, "Les decisions de l'Anna".

El format va ser un berenar literari que va funcionar molt bé. Unes 20 persones varen venir a conversar amb la Neus i en Víctor. En mig d'un ambient molt distès vàrem repassar com ho fan això d'escriure a quatre mans i també ens vàrem compartir algun secret.

Vàrem quedar de tornar a compartir el proper llibre.



LA GIRA IMPOSSIBLE DE CARLES RIBOT

Arribada la tardor, amb l'hivern ja picant a la porta i tot pintat de tons marronosos, daurats i vermells arriba a Montagut "La gira impossible de Carles Ribot".

El dia 30 de novembre, a les 6 de la tarda, al parc de davant l'Escoleta, un bon grapat de persones va gaudir d'aquest concert.



DIA 25 DE NOVEMBRE DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES

Aquesta jornada pretén concienciar la ciutadania que la lluita contra la violència masclista és una lluita que requereix la implicació de tota la societat.

A Montagut i Oix ho vàrem celebrar amb la lectura del manifest davant l'Ajuntament.



Concerts Cicle Música a les esglésies

El passat dissabte dia **20 de Desembre**, la **Coral Croscat**, va fer un concert a l'església de Sant Pere de Montagut en motiu de la Celebració del inici del Nadal.

“El dia 20 de desembre amb molta illusió, la coral Croscat ens trobàvem a la plaça del poble de Montagut per cantar amb tots els presents dues nades abans del nostre concert a dins l'església. Ens van agradar aquest cants a fora amb tothom. Seguidament el concert i en acabar galetes amb vi dolç. Una trobada bonica per celebrar aquestes festes. Gràcies per la vostra acollida.” (Lola Picazo)

Es va destinar tota la recaptació (691€) a la Marató solidària de TV3.

Durant aquest any, s'han programat els següents concerts:

- **6 de Juny a les 8 del vespre:** Concert a l'església de St. Pere de Montagut (música barroca).

- **11 de Juliol a les 6 i 8 del vespre:** Al Castell d'Oix (piano i veu), Cicle de música als Masos.



- **17 d'octubre a les 11h:** A Sant Eudald de Jou, Ton Torner quartet, efemèride dels 40 anys de la Lluna Verda: una reivindicació per preservar aquest indret.

- **19 de desembre a les 20h:** Concert coral de Nadal a l'església de St Pere de Montagut.

L'EIXIDA DE MONTAGUT GUANYA EL PROGRAMA



A finals de l'any passat, el restaurant **L'Eixida de Montagut** va participar al programa **Joc de Cartes** de TV3, on es va proclamar guanyador després de competir amb altres restaurants de la Garrotxa.

En el programa també hi van participar **Cal Fuster**, **El Mig** i **Wabi Sabi**, en una edició que buscava el millor restaurant amb sabor de la Garrotxa i va mostrar diferents estils de cuina i maneres d'entendre la restauració al territori.

Al capdavant del projecte hi ha tres sòcies i veïnes del poble: **Tiziana Rico**, **Ander Etxebeste** i **Joana Periañez**, que han sabut crear un restaurant arrelat al territori però amb una mirada oberta, creativa i contemporània. La seva proposta combina producte de qualitat, respecte per la cuina de proximitat i una experiència cuidada fins al detall.

La participació al *Joc de Cartes* ha permès donar visibilitat als restaurants de la zona i situar Montagut dins el recorregut gastronòmic de la comarca.

Moltes felicitats Eixida!

Joana Periañez i Puig



TIÓ DE NADAL

MONTAGUT



OIX



EL CARTER REIAL A MONTAGUT

El diumenge 28 de desembre feia un dia gris i plujós. El carter reial havia anunciat la seva presència al poble i, de cap manera, podíem fallar. Havíem de rebre'l amb tots els honors.

A primera hora de la tarda, un grup de voluntaris i voluntàries varen engalanar el consell de l'església perquè se sentís ben acollit.

A les 6, ben puntual, va arribar i ohhh sorpresa! Va ser una cartera.

Amb la seva amabilitat i simpatia va captivar totes les nenes i nens que varen deixar les seves cartes perquè les fes arribar a Orient.



A OIX S'HI VAREN ARRIBAR ELS PATGES REIALS

Com que hi tanta feina durant aquests dies, a Oix hi varen anar els patges reials. Varen passar casa per casa i varen recollir les cartes i les peticions de les nenes i nens.



REIS 2026

Quin goig que feia la carrossa amb els Tres Reis! Quin goig tots els patges! Quin goig el campament! I el Carter, el Cuiner i la Cuinera, en Caramel i la Dolça, el Carboner, la Fada Pipa... Un èxit! I quin fred!! De ben segur que us havíeu portat molt bé i que l'endemà al matí vau tenir la casa plena de regals, i que els desitjos pel nou any es van complir.

Tant a Oix com a Montagut, som unes quantes persones que, any rere any i voluntàriament, uns mesos abans de la nit de Reis ens reunim per preparar el Campament del Carter i el Campament Reial, arreglar els vestits i els accessoris. Procurem que cada detall de la nit de Reis estigui a punt perquè continuï sent una vetllada màgica per a petits i grans!

Estem molt contents d'haver-ho aconseguit un any més. Moltes gràcies per venir a portar la carta i per rebre Ses Majestats amb els fanalets encesos, i per deixar-los un got de llet i algun tall de torró.

I per continuar amb aquesta celebració, volem animar-vos a venir i a col·laborar amb nosaltres. Segur que teniu idees, propostes, millores... o mans! Que sempre hi ha coses a fer!

Si ets manetes, t'agrada cosir, tens imaginació o senzillament tens ganes de participar en aquesta activitat del poble, fes-nos-ho saber! Entra al grup escanejant aquest codi QR.



En Melcior, en Gaspar i en Baltasar estaran molt agraïts de veure que al nostre poble els rebem cada 5 de gener amb més il·lusió i alegria!

La Comissió dels Reis



ELS GEGANTS DE MONTAGUT HAN ANAT DE VACANCES



Tenim a les mans la revista número 50 per tant, commemorem els seus 25 anys d'història. Fent memòria curta, recordarem que al juny del 2024 celebravem els 25 anys de l'Esparver i un any més tard, el juny del 2025 els 25 anys de la Coralí. Ja ho veieu, el canvi de segle va esdevenir ben mogudet. Ara, 25 anys més tard, els gegants de Montagut han volgut celebrar que ja tenien ambdós el quart de segle i s'han agafat unes vacances més que merescudes. Convidats per l'Agrupació de Pessebristes d'Olot i Garrotxa, l'Esparver i la Coralí varen fer camí cap a la Catalunya Nord per allotjar-se durant una mica més de dos mesos a la sala "La Verneda" de Prats de Molló. Allà hi varen passar totes les festes nadalenques gaudint del lloc i dels visitants que acollia la sala on precisament els pessebristes garrotxins hi tenien una exposició de pesebres i diorames. Un diorama principal de grans dimensions reflectia diferents

indrets descrits a la novel·la “la Punyalada” motiu pel qual els pessebristes varen convidar els nostres estimats gegants al ser aquests protagonistes de la novel·la abans esmentada. Els gegants amb goig i honor varen estar custodiant el diorama fent una exposició única i excepcional.

L'exposició es va inaugurar oficialment el 29 de novembre on hi assistiren autoritats de la Catalunya Nord i del Principat de la mà de l'associació interfronterera “País, art i història”. Del nostre municipi hi assistí, la regidora de cultura, Joana Rigart representant l'ajuntament i l'associació Terra Aspra.

A principis de febrer els gegants feren camí de retorn a casa. Des de l'associació ens va semblar que era una bona ocasió per donar a conèixer més enllà de les fronteres els nostres gegants i poder col·laborar en aquest fet excepcional d'unir el món pessebrístic amb el geganter. De fet, tampoc ha d'estranyar donat que les bases o estatuts de l'associació cultural Terra Aspra de Montagut, ambdós vessants, ja són uns aspectes bàsics de l'entitat. Tanmateix, ens va semblar idoni enfortir els llaços de germanor que el nostre municipi ja té amb la Catalunya Nord. Val a dir que no era la primera vegada que l'Esparver i la Coralí surtien del Principat ja que l'octubre del 2022 havien participat a la festa Catalana de la Catalunya Nord que es va celebrar a Arles sur Tech.

Bé, doncs com podeu veure, els nostres gegants han estat de vacances deixant una temporada de dormir al seu avenc habitual de la “Fàbrica”. Ben relaxats i amb una experiència nova a l'esquena ja están preparats per afrontar 25 anys més al servei del municipi fent gaudir els infants i a la resta de presents sempre que trepitgen carrer.

Aprofito aquestes ratlles per agrair a tots els portadors, músics i col·laboradors que durant tots aquests anys han fet possible que de forma permanent poguessim gaudir-los a l'espera que més gent s'animi a col·laborar i poder donar continuïtat a la faràndula local. Aquest bestiar forma part essencial de les nostres arrels i entranyes com a poble. Cal fer un esforç per seguir endavant. Veure la cara d'alegria, emoció i felicitat dels nostres infants no té preu. Per això us demano aquest esforç comunitari i que més gent s'apunti per formar part del grup de portadors, músics i col·laboradors estrets de la nostra faràndula. Només així, podrem continuar sortint al carrer fent gaudir amb aquests aires de festivitat que desprenen quan surten a plaça.

Visca les arrels i tradicions del nostre petit i estimat país.

Josep M. Costa

Portador dels gegants i membre de Terra Aspra



XERRADA INFORMATIVA SOBRE EL DESCANS I LA QUALITAT DEL SON

El dia 29 de gener, dins les activitats del Galliner, unes 30 persones van assistir a la interessant xerrada d'en Ramon Ramírez sobre la qualitat i els hàbits del son.

El son és un procés biològic que ens ajuda a mantenir-nos sans. La qualitat del son és més important que el nombre d'hores que dormim. No totes les persones necessiten dormir el mateix. Un estil de vida saludable ens pot ajudar a descansar.



INAUGURACIÓ DE L'ESCOLETA

Ara que la llar d'infants és una realitat és el moment de donar les gràcies a tothom que ho ha fet possible.

Vull donar les gràcies a la Generalitat de Catalunya, al Departament d'Educació, a la Sra. Mercè Juanola, inspectora de zona, a en Lluís, alcalde de Montagut i Oix per ser-hi sempre i tot l'equip de govern, a tot l'equip de mestres de l'escola per no defallir mai, a l'AFA, a l'Associació Casal Cultural i Esportiu de Montagut, en fi, a tots i cada un dels que ho han fet possible.

Però vull agrair, de tot cor, als pares i mares dels infants que durant tot un curs escolar no van saber si els seus fills continuarien a Montagut o haurien d'anar a una llar veïna. Gràcies per confiar en aquest equip de govern!

A nivell personal, el dia 20 de novembre, per mi, va ser un dia feliç, molt feliç perquè el poble que més m'estimo, el municipi de Montagut i Oix té llar d'infants, la té en català i és el lloc on volem que els nostres nens i nenes creixin feliços i lliures.

Joana Rigart



EL COSIDOR



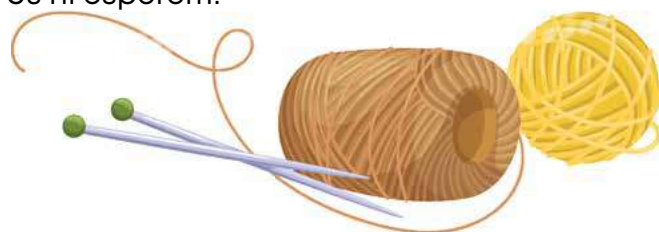
Cada dilluns, de 4 a 6, a cal Ferrer, obrim el cosidor.

Aprofitant uns mocadors sobers d'altres combats fem unes cobertures per l'espai de glosadors. És la primera feina!

Un petit grupet, sota el guiatge de la Carme Marí, aprenem a fer mitjons amb 4 agulles. Tenim previst, en properes sessions, ampliar amb ganxet i mitja.

Aquest taller és obert a tothom.

Us hi esperem!





ACTES DEL 8M

DIA INTERNACIONAL DE LA DONA

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE DE LA JENNI RODÀ

El dia 7 de març, dins els actes del 8M organitzats per l'Ajuntament, l'escriptora Jenni Rodà va venir a presentar el seu darrer llibre *Carolina*. Una novel·la sobre les cicatrius invisibles de l'amor, la reconstrucció de la identitat i la força de tornar a dir-se pel propi nom.

Un interessant vespre, on l'autora i la Neus Verdaguer, van conversar amb la trentena de persones assistents a la Sala de Plens de l'Ajuntament.



DINAR DE DONES

El diumenge 8, 46 dones, vam dinar i brindar, juntes, al Casal.

A les postres hi va haver una sorpresa, la representació d'una coreografia a càrrec de 5 àvies molt modernes, àgils i plenes de vida. Van cantar i ballar, "Chiquitita" "Waterloo" i "Dancing Queen" acompanyades dels seus caminadors.

Vam riure molt i molt!

Riure és una pràctica molt sana, fins i tot, els psicòlegs ho recomanen. Riure's d'un mateix encara ho és més perquè som capaços de mostrar-nos tal com som.

La vida és tan bonica i val la pena viure-la!



SANT ANDREU DE BESTRECÀ



L'últim dissabte de novembre, enguany el dia 29, es va portar a terme una nova edició del ja tradicional aplec a l'ermita de St. Andreu de Bestrecà. La diada es presentava climatològicament esplèndida i així fou. En aquell paratge fantàstic sota un cel ben serè acompanyat del radiant sol feu que tot plegat esdevingués extraordinàriament perfecte.

Com és costum, alguns dels participants iniciaren la diada a la plaça d'Oix i tot resseguint el costerut camí, després de passar sota mateix de la grandiosa pairalia del Pairer, arribaren a l'ermita on els cuiners ja començaven a preparar el sofregit del dinar.

A l'interior de l'ermita, Mn. Xavier (diaca de les parròquies del Llierca) oficià la Celebració de la Paraula acompanyat per en Fermí amb el seu violí. Després del cant dels goigs tothom cap a fora a fer tertúlia i a esperar el dinar al qual assistiren prop d'un centenar de persones. Tot seguit, en Manelic i la seva guitarra amenitzaren la sobretaula que acabà fent ballar bona part dels presents. La diada fina-

litzà amb grans elogis i la voluntat de repetir. Recordem que aquesta ermita es troba dins el municipi de Camprodon però atesa parroquialment des d'Oix i és des d'aquesta vessant que s'en té cura i n'és molt concorreguda.

Josep M. Costa



SANTA BÀRBARA DE PRUNERES



A la sortida de l'església, en Manelic de Pera va interpretar alguna peça musical i tot seguit es realitzà el dinar de germanor on la sobretaula s'allargà fins ben entrada la foscor, temps just per arreplegar-se vora el foc i continuar amb la tradicional cantarella alt-garrotxina on la participació fou ben elevada.

Una de les alegries de l'aplec d'enguany, fou l'àmplia participació de jovent donant un caire renovat i d'esperança que els presents van elogiar moltíssim.

El temps va acompanyar la diada fent-la espectacular. La bellesa de l'indret el fa excepcional i la germanor viscuda entre tots, amb edats i ideologies diverses, ho acabaven d'arrodonar.

Amb l'esperança que la joventut continuï participant, gaudint i fent vibrar cadascun dels indrets dels nostres veïnats vam finalitzar l'últim aplec d'ermita al nostre municipi.

El primer dissabte de desembre, enguany el dia 6, a redós de l'ermita de Santa Bàrbara de Pruneres es portà a terme l'aplec. Més de 200 persones hi acudiren i bona part d'elles es quedaren a dinar. Tot hi haver-hi foc per coure, els assistents majoritàriament van preferir l'arròs de l'ermità Jordi.

Prop de les 11 del matí una taula ben parada amb pa, embotit i begudes donava la benvinguda als presents. Tot seguit, es realitzaren els habituals sorteigs i a continuació, a l'interior l'ermità Jordi explicà els estudis que s'havien realitzat a la famosa costella de Balena que des de molts anys enrere es troba a dita ermita. Després de les explicacions i a l'espera d'algun resultat més, Mn. Xavier va oficiar la Celebració de la Paraula en honor a la patrona.

Josep M. Costa

A SANT ANIOL HI HA VIDA PERMANENT



turbines que malgrat fer temps que estaven a Sant Aniol, diferents dificultats no ens permetien posar-les en marxa. Una gran alegria perquè era de necessitat extrema. El refugi queda al fons de la vall i el sol, principalment a l'hivern, té poques hores bones per la qual cosa les plaques solars donen un rendiment baix. Poder compaginar plaques i turbines dona una certa autonomia energètica.

Molt contents de veure com funciona l'equipament. És sens dubte, una millora important per la zona i molt satisfets de tenir un equip humà fantàstic treballant allà fent rutilar el Refugi, atenent els visitants... i tot allò que durant anys havíem somniat. El somni s'ha fet realitat però ara caldrà poder-lo mantenir en el temps. Res ha estat fàcil i tampoc ho serà mantenir-lo obert i en funcionament tot l'any. És un nou repte que afrontem amb la mateixa il·lusió. Cal que es faci servir, es gaudeixi i al mateix temps es pugui sostenir.

Ara ja podem tornar a dir que a la vall d'Aguja hi torna a haver vida. Hi ha foc tot l'any. A la vall s'hi torna a viure de forma permanent. Ja portem un any de refugi, un any de vida. Aquests mesos han estat d'adaptació, de millorar coses, d'acabar-ne d'altres i encara en queden de pendents de finalitzar. Es va prioritzant allò més urgent i vistes les necessitats de cada moment, anar establint millores.

Durant aquests últims mesos, s'han pogut posar en funcionament les tan desitjades

A principis d'any, es van realitzar vols d'helicòpter per tal de proveir l'equipament de queviures i altres necessitats així com els materials necessaris per finalitzar les obres pendents. Es va prioritzar el més necessari per a l'obertura i des d'aleshores, detalls externs i complementaris havien quedat pendents. Per exemple, s'han instal·lat més taules de pícnic, s'ha acabat de tancar el perímetre de les basses de sanejament, els acabats de la zona de la resclosa pel funcionament de les turbines, entre altres detalls. I encara queden





més obres secundàries per dur a terme, tindrem mesos de feina però hi veiem el final. No hi ha pressa i ja us ho anirem explicant.

El primer diumenge de febrer, l'associació va portar a terme l'assemblea anual que enguany es va celebrar a Sant Llorenç de Cerdans. Allà, a la seu dels companys del "Peu Alegre" es va fer balanç de l'any anterior i es van posar en coneixement les propostes i perspectives per aquest 2026. Tot plegat, ben arrodonit amb un dinar per posar punt i final a l'assemblea.

Ara que ja pràcticament portem un any de la seva obertura al públic és un goig veure que pel Refugi hi passa gent tan diversa: els que fan la travessa dels Pirineus a través del sender GR11 (tenen aquí un lloc de pernocta clau), els que visiten la vall per les seves gorgues i salts d'aigua (punt estratègic per informació, acollida i gestió), pels que fan rutes per la feréstega Alta Garrotxa, pels grups escolars i/o instituts, o bé els grups organitzats mitjançant empreses lúdiques, ambientals... que venen a conèixer o ampliar coneixements a la vall tant a nivell cultural, històric com natural (el Refugi esdevé un espai d'educació, sensibilització i conservació). Un plaer enorme acollir a tots i cadascun d'aquests perfils. I cada vegada, aprofitant per fer entendre la importància del territori, la seva coneixença i estima tot esperant que això porti el seu respecte i conservació.

El Consorci que gestiona l'espai natura, i a través de la fundació Emys, ha instal·lat un tòtem d'una àguila (de l'escultora Munt Garbet) com emblema d'una de les espècies mare de l'espai i com a punt de trobada i d'inici de rutes per a conèixer l'entorn: fauna, flora, petit patrimoni...

Des de l'Associació d'Amics de Sant Aniol continuarem treballant per crear noves activitats a la zona seguint les línies descrites anteriorment així com intentar arranjar la sala que ha de permetre un petit museu i lloc de xerrades, exposicions...

Una vegada més, convidar-vos a gaudir del Refugi. Des que es va obrir al mes de juny fins a finals de desembre de 2025 ja van ser més de 1.000 persones les que van dormir-hi. Ara us toca a vosaltres si encara no hi heu anat. Participeu de les activitats (que trobareu a la web del Refugi ben actualitzada) i ajudeu-nos a fer-ne ressò per tal de poder aconseguir el repte de que sigui un equipament autosuficient i autònom al servei dels visitants a l'espai.

Recordar-vos que el diumenge de Pentecosta, enguany el dia 24 de maig, Sant Aniol tornarà a gaudir del tradicional i històric APLEC. Les activitats ja començaran a la vigília. I us avancem que s'inaugurarà una escultura com a monument i homenatge al "traginer". Us hi esperem!

També continuem demanant la vostra col·laboració de quota anual (d'Amic-col·laborador) de 12€, que ara us permetrà tenir un descompte en la pernoctació al Refugi i que, sobretot, ens ajudareu a continuar treballant per la vall d'Aguja: els camins, el petit patrimoni monumental, cultural i ambiental. Gràcies als que heu estat fidels al projecte.

Recordeu que trobareu tota l'actualitat o podeu fer reserves a: www.refugidesantaniol.cat o contacteu a través del 872 20 58 42 o bé logistics@refugidesantaniol.cat Obert tot l'any.

Fins a la propera.

Veredicte de la segona edició del CONCURS DE DECORACIÓ NADALENCA a Montagut

PRIMER PREMI (val de 50€ per gastar en un comerç del municipi):

Per la casa de l'Av. de les Escoles, 12

La decoració consta de diversos elements repartits en el que semblen diferents escenaris, tots ells molt ben integrats en un conjunt. La figura del trencaous gegant com a guardià a l'entrada de la casa, és l'article central de la decoració. A més a més, està tot molt ben il·luminat i és de confecció pròpia.



SEGON PREMI (abonament a la piscina):

Per la casa del barri Hostal Nou, 7

La decoració es basa en una família de tres rens que sembla que et donin la benvinguda. Tots ells estan elaborats de manera artesanal amb troncs de diverses mides i encaixats entre ells. És original alhora que senzilla.

El jurat vol destacar que totes les decoracions són úniques i que moltes d'elles les han creat els propis veïns i de manera expressa per aquestes festes. Fins hi tot hi ha la decoració d'una bústia que s'ha considerat molt original.

Volem agrair a tothom la seva participació per tal de sumar-nos a tenir un poble encara més bonic!



14^è Concurs Fotografia

Els racons del nostre municipi

Termini de presentació: fins les 14 hores del 31 d'agost de 2026

S'han d'enviar les imatges (màxim 2) a la següent adreça:
calferrer.montagut@gmail.com

XXVIII EXCURSIÓ MATINAL DE MONTAGUT



Els dies previs a la matinal, un grup de voluntaris es va ocupar d'estassar part dels camins, d'assegurar-se d'haver tallat tots els arbres caiguts a causa de les pluges i ventades d'aquest inici d'any i de marcar el recorregut acuradament.

Agrair al gran nombre de voluntaris, majoritàriament del poble, que any rere any fan costat a

El diumenge dia 1 de març es va fer la vint-i-vuitena edició de l'excursió matinal de Montagut. Aquest any es va sortir des de Montagut i es va anar baixant fins arribar a l'Estanyol. Seguidament pujada a Plansalloses on es va poder fer un bufet i un glop d'aigua en un avituallament instal·lat per l'organització. Es va continuar cap a Plujà i coll de Palomeras, on es va poder gaudir d'un bon esmorzar. Coll pregon i l'Espiguler van ser els següents passos fins arribar al control de Sant Eudald de Jou. Llavors ja vam enllaçar amb la muntanya del Cós fins a l'Era de la Serra, Can Bolòs i arribada novament a Montagut.

Van ser un total de 265 inscrits, que van acabar els 16,2 km de recorregut, amb 605 metres de desnivell. Els temps d'arribada van anar variant entre 1,5 hores i 5,5 hores.

l'organització i fan possible poder donar una bona atenció a tots els participants. També a l'Ajuntament per la seva predisposició a l'hora de col·laborar i a tots els propietaris de les finques on es passa per la seva comprensió.

Esperem tornar-hi l'any que ve!

Terra Aspra



EL PROGRÉS i els seus perills

Fa escassament tres o quatre anys que al nostre poble no es treballava en cap altra indústria que la del carbó. El lema de cada dia era el de llevar-se al toc d'oració; fer la torrada de pa sucada amb all i arruixada amb oli, agafar el cabàs amb el menjar del dia o bé teca per la setmana, reunir-se amb els companys per marxar a treballar cap al bosc.

Amb quina harmonia s'esperaven l'un a l'altre per marxar tots plegats. Avui ja no es fa. Per una part la indústria del carbó desapareix i per l'altra tampoc queda gent que hi vulgui anar. Jo recordo que ja aleshores es comentava amb una mena de tristor: Déu ens guardi de que no s'acabi el carbó, seria la ruïna del poble! Semblava que sense poder-nos dedicar a un treball tan costós ens moriríem de gana.

Tot allò que en aquell temps es comentava com a possible, ja ha arribat. Avui ja no es toca l'oració, però la gent es lleva a toc de despertador. Ja no s'agafa el cabàs per anar a bosc, sinó les galledes i sense perdre temps, cap a munyir les pacients vaques. Ha desaparegut una indústria però n'ha sortit una altra que, sense patir tant, reporta més beneficis, podent assegurar que mai havien entrat tantes pessetes al poble com ara a finals de mes...

Fa goig, els matins, veure que de tots cantons surten homes i dones carregats amb galledes i bidons plens de tan apreciat producte. He dit que dona alegria i ja ho crec que en dona al veure que el nostre poble també participa de l'alça del nivell de vida. Amb tot, es troba a mancar aquell ambient de companyonia i fins d'alegria que imperava en aquells temps d'escassetat.

A mesura que augmenten els ingressos sembla que ho fan també les preocupacions i ambicions donant peu al que diu l'adagi: "La mar, quan més té, més brama".

Aquest escrit es va publicar a *Garrotxa*, la revista d'Oix dels anys 1964 i 65. La *Garrotxa*, fou promoguda pel capellà del poble, aleshores mossèn Lluís Solà, i sorgia de la transformació de la fulla parroquial. Es tracta d'un article titulat "*El progrés i els seus perills*", escrit per en Pep de can Soca, veí d'Oix de l'època.

En Pep hi descriu amb lucidesa un moment clau de la història recent d'Oix i hi fa una reflexió que va molt més enllà d'un simple relat nostàlgic, constata la fragilitat de les economies rurals i els possibles efectes negatius dels seus canvis. "La mar, quan més té, més brama": més diners, més nequits; és el perill que hi veu en el progrés. A l'època del carbó la vida era menys rendible, però potser més plena de sentit. Es va perdre un model econòmic i una forma de vida basada en el treball compartit, la interdependència i la certesa que el progrés del veí també era el progrés propi. L'article de la *Garrotxa* no és pessimista, és savi. Ens adverteix que el progrés, si no va acompanyat de comunitat, acaba erosionant allò que pretén millorar.

Avui, passats seixanta anys, què hi diria en Pep? Estaria gaire satisfet de veure com hem «progressat»?

El progrés, per definició, hauria de ser un procés ascendent i positiu, una millora en la vida de les persones que formen una societat. En la mentalitat de pagès del país el concepte de progrés ha canviat molt en aquests darrers seixanta anys resultat dels canvis econòmics, socials, demogràfics i culturals a Catalunya:

Als anys 60, en el context de *desarrollismo franquista*, el progrés s'associava a l'emigració a ciutat per treballar a la indústria, que ofería millors sous, millors serveis públics i més oportunitats per als fills. Entre el 80 i el 2000, amb l'entrada a la UE, progrés significava economia diversificada, turisme rural, millora d'infraestructures i subsidis europeus, tot i persistir la despoblació per l'èxode dels joves. A partir del 2000 el progrés ve marcat per la globalització i l'envelliment crònic de la població rural. El progrés ja no es veu només com creixement econòmic, sinó com benestar i qualitat de vida. Hi ha hagut una redescoberta de la vida a pagès, més saludable i menys estressant on, a més, hi ha qui hi pot viure gràcies al teletreball.



*La companyonia arreplegada a cal Ros, fa uns seixanta anys.
D'esquerra a dreta: Pep de can Soca, Esteve de cal Ros,
Salvi, Joan de can Roca i en Josep Pineda.
Fotografia de mossèn Robert Gelabertó.*

A partir dels anys 70 a Oix la llet ja no era negoci. El model tradicional ja no era compatible amb un sistema cada cop més industrial, concentrat i capitalitzat, i els pagesos i ramaders no van rebre prou suport per adaptar-s'hi sense perdre'n l'essència. El model imposat exigia més vaques, més inversió, més tecnologia i noves exigències sanitàries. Tot això, i els preus baixos fixats per les indústries làcties, van fer impossible que les petites granges familiars poguessin competir amb explotacions més grans. L'entrada a una comunitat europea en un mercat de competència internacional va prioritzar l'eficiència econòmica per damunt de l'equilibri territorial i social. "Els de dalt" no van voler entendre que produir llet a pagès no era només fer litres, sinó que "feia pobles".

I el més greu és que els cops a la pagesia com el dels anys 70 s'han anat repetint, l'últim amb l'amenaça latent del tractat amb Mercosur. No sembla que ho pugui salvar cap revolta pagesa, sense prou suport social i escassa repercussió mediàtica als mitjans subvencionats, eines de control social del règim. L'agricultura no és una mercaderia qualsevol, és paisatge, cultura, història i sobirania. Sense pagesos no hi ha país.

Avui a Oix la pagesia és residual, tothom s'ha hagut d'espavilar com ha pogut. Hi ha empreses del sector turístic i de serveis que donen vida a vàries famílies. També hi ha qui treballa a Olot o a la comarca però ha pogut mantenir la residència a Oix, malgrat la manca d'oferta d'habitatge assequible al poble per causa de l'especulació, la gran demanda de segones residències i les traves de l'administració que no ha permès el creixement urbanístic proporcionat necessari.

La despoblació d'Oix ha comportat el tancament de les botigues i els bars del poble, llocs emblemàtics de reunió dels veïns: cal Ros, can Nofre i ca la Cristina, tots tancats. Ni carnisseria, ni barbers, ni ferrer, ni capellà ni misses de diumenge, ni els bancs de pedra del carrer Major... "*Cases plenes de records, carrers buits de futur*". Quan lentament el teixit social i comunitari d'Oix s'ha anat erosionant, són d'agrair les ocasions de retrobada com la Festa Major, els àpats festius populars, els aplecs i tots els actes que organitzen diverses entitats, especialment l'associació Ovoxó-Poble d'Oix.

Estem condemnats a la desaparició? Si aconseguim combinar identitat local amb estratègies modernes, potser el futur d'Oix no serà només un eco nostàlgic del passat, sinó una renovació amb arrels profundes en la terra i la comunitat. El progrés també pot implicar innovació, adaptació i valorització del local. Potser es tracta de crear productes amb marca Alta Garrotxa (especialitats gastronòmiques, formatges, iogurts, carn, artesanía,...) amb producció familiar i serveis i comercialització cooperatius. Productes que atreguin el turisme, amb funció ambiental i social. En aquest sentit, el projecte de la nova Rectoria d'Oix com a centre social, turístic i d'iniciatives econòmiques, si es portés a terme, podria ser una bona estratègia de futur.

Però aquestes expectatives resistiran l'embat del temps? Té encara el món occidental un horitzó de progrés, o només la inèrcia d'un passat que s'esvaeix? Com serà Oix d'aquí a seixanta anys? Serà el paradís d'una classe ociosa en una civilització on les màquines intel·ligents assumiran gairebé tot el pes del treball? O esdevindrà un dels darrers reductes de la catalanitat en un país sotmès a un nou domini sarraí?

Si hem après alguna cosa en seixanta anys és que cada model que ignora la comunitat, ens ofega. Però també que cada vegada que algú aposta per Oix —obrint un negoci, rehabilitant una casa, organitzant una festa, sembrant un camp— el poble respira.

Potser el progrés no és una línia recta que puja sense aturador, sinó un camí que s'enfila i recula, que obliga a mirar enrere per saber cap on trepitgem.

Potser el veritable progrés rau en aprendre a avançar sense trencar el fil que ens cus. No es tracta de tornar a l'Oix en blanc i negre, sinó d'arrelar a la terra sense perdre identitat. I que el poble no sigui decorat, sinó casa; no postal, sinó vida i colors.

"Menys brams i més arrels"



*L'Oix en blanc i negre, el del carbó i la llet.
Un poble amb molta vida, gens fosc.
Fotografia dels anys seixanta de mossèn Robert.*

HOMENATGE AL MESTRE DEL MEU PARE



Lluís Moreno de jove

Arran de la lectura *Els mestres de la República* de Raimon Portell i Salomó Marquès, *Estimat mestre* de Cristina Masanés i *Quan jo anava a estudi*, coordinat per David Pujol, vaig sentir la necessitat de recuperar i compartir algunes vivències del meu pare quan anava a estudi a Oix.

El meu pare, Esteve, sempre m'havia parlat amb una estima profunda d'un mestre excel·lent i savi que havia tingut a Oix: el senyor **Lluís Moreno i Pallí**, nascut a Calonge l'1 de juliol de 1907. El seu pare, Lluís Moreno i Torres, també era mestre. D'ell va heretar l'amor per la justícia, la democràcia i la llibertat, valors que marcarien tota la seva trajectòria personal i professional.

Moreno i Pallí va fer de mestre a l'escola d'Oix del 12 de novembre de 1930 al 7 d'octubre de 1934. Només van ser quatre anys, però van ser suficients per deixar una empremta inesborrable en els seus alumnes. El pare recordava so-

vint aquell mestre que no només li havia ensenyat continguts, sinó també el sentit del saber i, sobretot, el sentit d'aprendre: aprendre de la vida. El mestre era un membre més del poble. Compartia les problemàtiques, les preocupacions, les esperances i les il·lusions dels oixencs. Tot i les condicions precàries amb les quals treballaven els mestres d'aquell temps, s'hi dedicava en cos i ànima, amb estima a cada un dels seus estudiants. I amb una vocació i gran consciència de la dignitat de la seva tasca.

A més a més de mestre, era músic. La música l'apassionava i hi tenia grans aptituds. Tocava el piano i el violí amb fluïdesa. Quan estudiava a la Normal de Girona, juntament amb altres companys, va fundar el Quartet Albéniz i va formar part de l'Orquestra Simfònica de Girona. A l'escola ensenyava música als alumnes.

Quan parlàvem del seu mestre, el pare m'explicava anècdotes que encara recordava amb una nitidesa sorprenent.

El meu pare pertanyia a una família nombrosa; eren vuit germans. De petit va començar a anar a escola amb gran afany, però quan va fer onze anys va haver de deixar els estudis per ajudar a casa. Aleshores, només podia rebre formació una estona a les tardes. El senyor Moreno i Pallí, conscient de la situació, li feia classes gratuïtes fins i tot al vespre. I aquelles estones d'ensenyar i aprendre van contribuir de manera significativa en la seva educació. Encara conservo el llibre amb el qual estudiava, *Lecciones de aritmética* de Josep Dalmau Carles. També, una *Enciclopèdia escolar catalana* de Ferran Serra.

Més tard, als dotze anys, el pare va patir un dolor reumàtic agut i els metges van recomanar-li repòs absolut. Sortosament, va poder ingressar a "L'Asilo Sant Joan de Déu de Barcelona", regentat per Germans Hospitalaris, avui Hospital Universitari Sant Joan de Déu. Allà hi va passar uns quants mesos i es va recuperar prou bé. Aquell mateix any que el pare estava convalescent a l'hospital, l'Escola d'Oix va organitzar una excursió de final de curs a Barcelona i tot el grup va aprofitar per anar a veure'l. Ell en guardava un record emocionat, d'aquella trobada inesperada.

Durant la visita, el senyor Moreno i Pallí va preguntar al germà —L'*hermanu*, que li deien— que feia de mestre a l'hospital:

—Com es porta l'Esteve? És bon noi? És aplicat?

L'*hermanu* va respondre:

—*Es muy buen chico, aplicado en todas las materias, pero va un poco flojo en religión.*

I el mestre, va respondre:

—Ah! Però és que al poble fem la religió en català...

Al mestre Moreno i Pallí li agradava fer sortides per l'entorn. L'aprenentatge no només es trobava a l'aula sinó també a l'aire lliure i més enllà. Per exemple, recordava una excursió a Escalles, fent parades pel camí per escoltar les històries i llegendes de ponts, camins, castells, coves... narrat amb entusiasme pel mestre. Va ser especial, quan es van aturar a la Tuta d'Escalles on mestre i alumnes s'hi van endinsar amb un llum de petroli —*un petromax*—. Aquell forat a la roca, fosc i profund, que feia feredat, va resultar ser una bona lliçó de geologia.

Alguna vegada també havien fet una sortida a la riera d'Oix per observar de ben a prop la fauna i la flora de l'indret tot acabant amb una berenada a la font de la Fonteta. Això sí, no marxaven sense assegurar-se que aquella raconada coberta de verd i humitat es mantingués ben neta i conservada.

Altres records que el pare evocava eren les obres de teatre que el mestre organitzava per al poble, així com la coral que dirigia amb motiu de les festes escolars i celebracions locals. L'interès i la passió per la història local el va convertir en un narrador del passat garrotxí. L'escola, a més de ser un espai d'aprenentatge acadèmic, es va convertir en centre de cultura i cohesió social. Les diverses iniciatives que va portar a terme el mestre a Oix van esdevenir estones entretingudes de trobada, diversió i unió.

Possiblement podria afirmar que el mestre va viure intensament aquell moment d'esperança col·lectiva i va apostar per una societat millor a través del coneixement.

L'octubre de 1934, ell i la seva esposa —també mestra a Batet— van ser destinats a l'Ametlla de Mar, on Moreno i Pallí va exercir també de

regidor de l'Ajuntament. Va ser allà on els va sorprendre la Guerra Civil.

Quan va acabar la guerra, va emigrar a França i va ser internat al camp de concentració de Saint-Cyprien. En els barracons del camp, juntament amb el seu germà Ramon, feia classes als fills dels refugiats i va organitzar una coral amb els més grans. Sempre tenia l'esperit i do de mestre dins seu. Quan França va ser ocupada pels alemanys, va tornar a Catalunya on el van empresonar en un camp de concentració franquista a Reus. Més tard, recuperada la llibertat, es va trobar que la purga franquista l'havia separat del magisteri, de la seva vocació. De fet, no va ser rehabilitat fins poc abans de la seva mort, el 12 de setembre de 1974 a Sant Antoni de Calonge, on avui té un carrer dedicat.

A causa de la depuració, es va veure obligat a convertir la música en la seva principal eina de treball. Va especialitzar-se en l'àmbit folk-lòric i el 1944 va cofundar l'Esbart Verdaguer, del qual va ser director musical i president. Va ser també fundador de l'Obra del Ballet Popular, entitat que va presidir fins a la seva mort. I va compondre nombroses sardanes, d'entre les quals cal destacar *L'Hereu Ermità*, *Càndida i Dolors* (la primera dedicada a la seva mare, i la segona, a la seva esposa). En el fons, però, mai no va abandonar el seu sentit de mestre: va escriure diverses obres lírico-dramàtiques per a infants, com *Polzet*, *Laia* o *La família de l'avi Bieló*. També va ser col·laborador de la *Gran Enciclopèdia Catalana* i de diversos periòdics i revistes, sempre en temes relacionats amb el món sardanístic i el folklore. I a més a més, va fer de professor de l'Institut Francès de Barcelona. De fet, el govern francès li va atorgar la condecoració de Chevalier de l'Ordre de les Palmes Acadèmiques que reconeix mèrits en l'educació i la cultura.

En definitiva, el mestre Lluís Moreno i Pallí va ser tot un referent d'inspiració, coratge, activisme i esperança. En una època en la qual l'analfabetisme era encara un mal crònic; quan no hi havia escoles per a tothom i molts infants creixien amb mancances materials i culturals, amb espais de joc escassos i condicions higièniques deficientes, va emergir una generació de mestres que, inspirats pels corrents pedagògics europeus, van impulsar una escola nova i moderna, adaptada als nous temps.

Eren els Mestres de la República. La gran innovació d'aquella pedagogia era el respecte a l'infant: als seus ritmes i a la seva capacitat d'entendre el món i construir-ne una visió pròpia. Practicaven una ensenyança personalitzada. Era una escola laica i mixta, respectuosa amb les creences de cadascú.

Aquest escrit vol ser, modestament, un homenatge al mestre del meu pare i, en sentit ampli, a tota aquella generació de mestres que va creure fermament que l'educació podia transformar el món i formar ciutadans lliures, cultes i amb veu pròpia. El mestratge de Moreno i Pallí, transmès a través del meu pare, també forma part del meu llegat: el valor del saber, el respecte per la cultura, la importància per l'esforç i la dignitat personals. I això, al capdavant, és la petjada més fonda que pot deixar un mestre.

Joan Baseiria i Sala



Lluís Moreno de gran.

GRUP DE JOVES DE MONTAGUT

Què en farem del GRUP DE JOVES?

L'associació Grup de Joves de Montagut "Xitxarelló" va ser fundada l'any 1985 amb l'objectiu de promoure activitats de caire social i proposar mesures o suggeriments pel millor aprofitament del patrimoni de l'Ajuntament al servei de la joventut⁽¹⁾.

Havent passat 40 festes majors, els objectius segueixen essent els mateixos. Tanmateix, quatre gotes han caigut des d'aleshores i el context actual és molt diferent. Quan arriba el moment de planejar les festes, hi ha un seguit de preguntes que se solen repetir: Què *** escolta el jovent? Per què "Xitxarelló"? Aquells més veterans vindran si portem dj's?

Per què alguns artistes il·luminats costen 250.000€ si l'any passat costaven 5.000€?

No obstant, el vent ha bufat al nostre favor els últims anys i hem aconseguit tot allò que ens proposàvem. Ser constants és complicat, però no volem perdre l'esperança i, de ganes de fer festa, mai en tindrem prou; ni després de vuitanta dj's. I parlant de ganes, volem que aquells més *amateurs* s'aventurin a venir al grup i ajudar a tirar endavant les festes (o tot allò que vulguem fer). Sense vosaltres, l'associació més vella del poble... s'ha mort, s'ha mort. *L'asso més vella del poble s'ha mort.*

Ens veiem aviat, que us hem trobat a faltar.

Grau Martín Santaló,

President del Grup de Joves de Montagut "Xitxarelló"

(1) Grup de Joves de Montagut "Xitxarelló." Estatuts GJM, 1985.





UN DESIG QUE S'HA CONVERTIT EN NECESSITAT

El novembre de 2016 vam convertir el camp de futbol de terra en un camp de futbol de gespa natural. Era un desig que es perseguia des de feia molts anys i que, durant molt de temps, semblava que no arribaria mai. En aquell moment, el PEM només disposava de dos equips: un *amateur* masculí que jugava a 4a Catalana i un benjamí.

Aquella obra va ser un autèntic acte de fe de tota la gent que estima el club i el futbol. No només a nivell econòmic —ja que es van recollir més de 5.000 euros en un procés de micro-mecenatge per internet— sinó també a nivell físic. Centenars de voluntaris van participar en la instal·lació dels tepes de gespa natural.

El procés va ser únic i molt gratificant. Quatre tràilers carregats de tepes de gespa natural, de petites dimensions (aproximadament 2,5 x 0,4 m), van arribar al camp i van ser col·locats en només quatre dies gràcies a la feina de voluntaris, jugadors, membres de la junta del

PEM i treballadors de la brigada municipal. Una vegada més, moltes gràcies a tots.

Una obra que hauria costat uns 100.000 euros es va aconseguir fer per aproximadament la meitat, uns 50.000 euros. Vam fer realitat un somni que feia molt de temps que esperàvem.

Aquell acte de voluntariat, d'unió i d'estima pel futbol de Montagut va ser l'inici del que tenim avui. Un club capdavanter a la Garrotxa, que ha crescut de manera exponencial en els darrers anys.

Actualment, el PEM compta amb un total de 8 equips repartits en diferents categories:

- *Amateur* masculí a Tercera Catalana
- *Amateur* masculí a Quarta Catalana
- *Amateur* femení (futbol 7)
 - Veterans
 - Juvenil
 - Cadet
- Prebenjamí
- Escoleta

En total, aquesta temporada, s'han gestionat 156 llicències federatives, de les quals 138 corresponen a jugadors i jugadores i 18 a entrenadors, entrenadores i membres del cos tècnic. L'òrgan de govern del club està format per 10 membres de la Junta Directiva, que vetllen pel bon funcionament administratiu, esportiu i econòmic de l'entitat.

Tot això sabem que hauria estat completament impossible si aquell 2016 no haguéssim fet el pas de la sorra a la gespa natural.

Però arribats a aquest punt, aquell desig inicial s'ha convertit en una necessitat. El paviment de gespa natural del camp de futbol municipal no pot suportar un desgast tan gran, i és totalment impossible disposar d'un terreny de joc en condicions —no només tècniques, sinó també segures— per practicar l'esport.

Tot i els esforços de l'Ajuntament i del club per mantenir la gespa en les millors condicions possibles, podem afirmar que actualment no disposem d'un terreny de joc a l'alçada del poble, del creixement del club ni de les instal·lacions.

Durant l'estiu del 2024, gràcies a les subvencions rebudes per part de la Generalitat de Catalunya i de la Diputació de Girona, així com a la inversió realitzada per l'Ajuntament de Montagut i Oix, es van dur a terme reformes completes als vestuaris i als lavabos del camp de futbol, que comptaven amb molts anys d'antiguitat. Aquesta actuació va suposar un pas endavant molt important per a la millora de les instal·lacions del club, oferint un espai més modern i funcional per als equips i els usuaris.

A més, cal tenir en compte que el PEM destina cada any uns 10.000 euros al lloguer del camp de futbol de gespa artificial d'Argelaguer per poder entrenar. És a dir, al camp municipal de

Montagut pràcticament només s'hi disputen partits —una mitjana de quatre cada cap de setmana— i ni així la gespa natural pot suportar aquesta càrrega.

Per tot això, deu anys després d'haver fet realitat aquell somni, les necessitats actuals ens demanen fer un pas endavant important al camp de futbol. La gespa artificial és avui l'única solució per mantenir el club viu.

Som conscients dels esforços que s'estan fent des de l'Ajuntament i altres entitats per fer-ho possible. Ho agraiem molt i esperem que aquesta actuació es pugui dur a terme el més aviat possible.

El resultat final serà una millora no només per al club, sinó per a tot el municipi. Serà una instal·lació més resistent, capaç d'acollir diferents activitats i esdeveniments, i que també podrà ser utilitzada per l'escola.

La conclusió és clara: el PEM està més viu que mai. La família és gran i forta, però hem arribat a un punt en què el creixement necessita unes instal·lacions que estiguin a l'altura.

Llarga vida al PEM i llarga vida al futbol a Montagut!

Volem agrair una vegada més a tots aquells i aquelles que pugeu al municipal cada cap de setmana i ompliu el camp d'una manera espectacular. Nosaltres visitem molts camps de la Garrotxa i de la província, i podem assegurar que l'ambient de Montagut és únic.

Per cert, i lligat amb aquesta gran afluença de gent que rebem sempre al municipal, s'està treballant en l'obertura d'un pàrquing al costat del camp de futbol per evitar col·lapsar els carrers els dies de partit.

Moltes gràcies a tothom.

1, 2, 3... PEM!

Junta PEM





Dies

Del 29 de Juny
al 31 de Juliol

Edats

Nascuts entre el
2011 i el 2022

Horari

De 09:00 a 13:00

Servei d'acollida a partir de les 08:00

Servei de recollida fins les 13:30

Ubicació

Pista Poliesportiva de Montagut
(Av. Garrotxa - 17855 Montagut i Oix)



Sortides
per
l'entorn



Tecnificació



I molt
més!

Com fer la inscripció?

Escanejant el
següent codi
QR, podreu
registrar-vos
online.*




*També podreu registrar-vos a
través del tríptic informatiu.

Tens dubtes? Contacta'ns!

620 699 823

Mail: campusllierca@gmail.com

Organitza: 

Col·labora: 





A l'escola i a l'escoleta hem estat treballant amb molta il·lusió per elaborar un recull d'entreteniments pensats per gaudir, aprendre i compartir en família. Cada grup hi ha aportat el seu granet de sorra, adaptant les propostes a la seva edat i als seus aprenentatges.

Els més petits de l'escoleta, 11 i 12, han creat un joc d'observació a partir d'una imatge de la seva classe, afegint-hi petits canvis perquè petits i grans puguin **descobrir les diferències**. Aquesta activitat els ajuda a desenvolupar l'atenció i la capacitat d'observació d'una manera lúdica i divertida.

A 13, 14 i 15, l'alumnat ha creat **passatemps d'ombres**, tot relacionant objectes amb la seva silueta corresponent. Amb aquesta proposta han estimulat la percepció visual i el raonament tot jugant.

A **cicle inicial** s'han engrescat amb **jeroglífics i sopes de lletres**, posant a prova el seu enginy i la seva habilitat amb les paraules. Han preparat reptes ben entretinguts que faran treballar la ment de petits i grans.

A **cicle mitjà** han elaborat un **recull d'endevinalles** que conviden a pensar i a compartir una bona estona en família. Segur que us faran rumiar!

Finalment, a **cicle superior**, l'alumnat ha creat **mots encreuats**, demostrant el seu domini del vocabulari i la seva capacitat per formular definicions clares i precises.

Ha estat una experiència molt enriquidora per a tots i totes. Esperem que gaudiu resolent aquests entreteniments que hem preparat amb tanta dedicació i que us animin a passar una bona estona.

Trobareu totes les solucions a la pàgina 41.

Escoleta 11 i 12 BUSCA LES 7 DIFERÈNCIES



13, 14 i 15. PASSATEMPS D'OMBRES

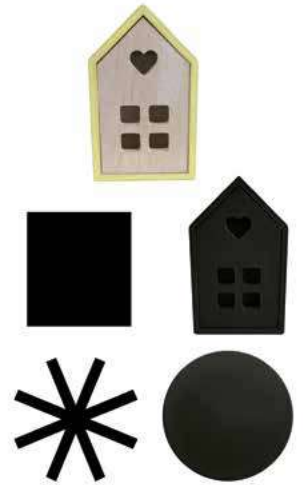
QUINA ÉS LA MEVA OMBRA?



QUINA ÉS LA MEVA OMBRA?



QUINA ÉS LA MEVA OMBRA?



CICLE INICIAL. SOPA DE LLETRES I JEROGLÍFICS

SOPA DE LLETRES

LA PARAULA SECRETA

TONI

T	A	R	L	E	T	A	G	
O	I	N	B	A	U	L	O	
N	L	C	O	G	I	N	A	
P	E	L	N	A	R	A	M	
P	M	E	D	E	N	I	S	
A	A	L	E	L	I	I	F	
P	X	I	L	L	E	M	N	H
E	O	H	I	H	X	Y	I	

ONA

GINA

MAX

HILEL

LUA

ARLET

ÈLIA

NARA

DENIS

ROC

J	A	N	E	X	R	O	C
X	I	T	Y	P	L	Y	M
A	È	B	A	G	Y	E	N
M	B	U	R	B	I	N	I
A	P	J	I	A	X	N	H
R	L	O	L	A	H	N	A
C	G	U	L	U	I	E	E
A	R	N	A	U	È	A	M

GINA

JAN

POL

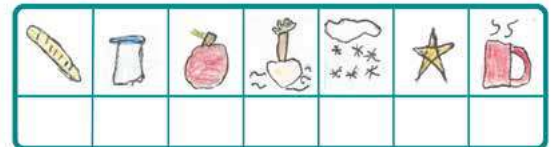
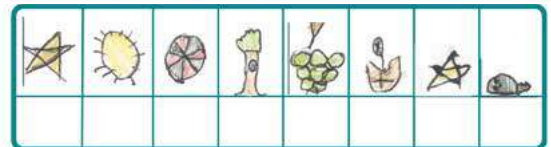
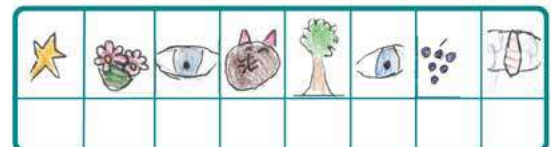
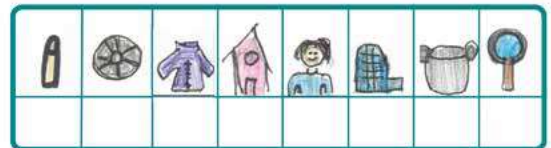
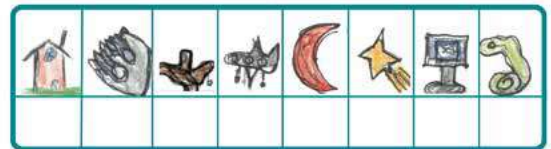
XÈNIA

IBRAHIM

ARNAU

MARC

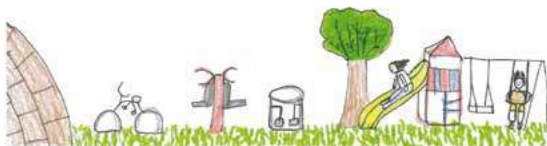
Escriu la primera lletra de cada dibuix i descobreix les paraules secretes



CICLE MITJÀ. RECULL D'ENDEVINALLES

Endevinalla 1.

Visc en un bosc de Montgat. Quan és de dia m'omple
d'alegria, però quan és de nit em queda avorrit. Si vols
pots venir a jugar i també a esmorzar. Qui soc?



Endevinalla 2.

Endevina, endevinalla. Hi pot anar molta
gent, està al costat del Casal i de la pista.
Em visiten només una època de l'any. La
gent s'ho passa molt bé!
Qui soc?



Endevinalla 3.

No soc ni molt alt ni molt baix,
S'hi fan moltes excursions i des de
dalt us vigila a tots.
Qui soc?



Endevinalla 4.

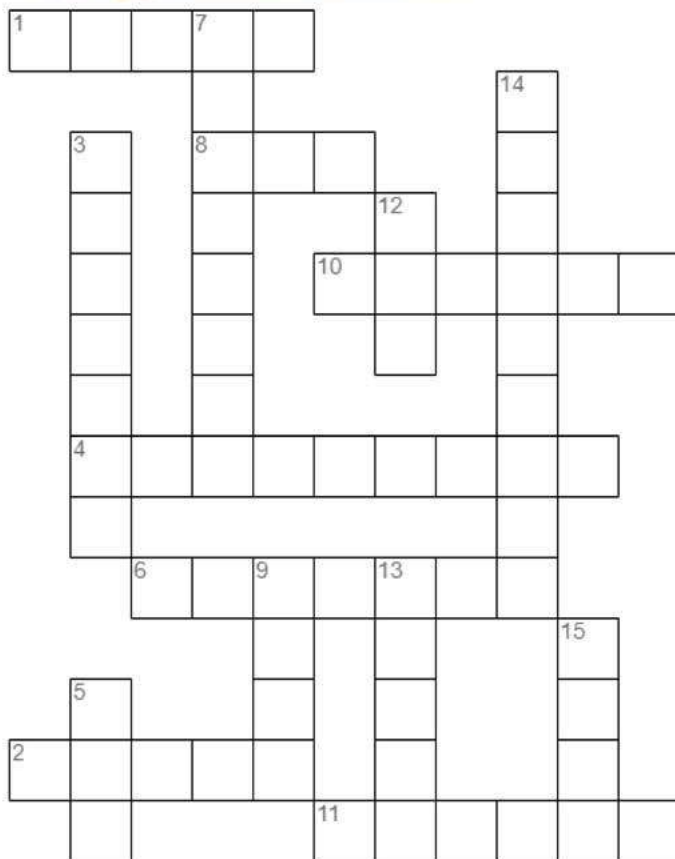
Estic entre l'escola i la piscina i cada dimecres
s'omple d'alegria.

Qui soc?



CICLE SUPERIOR. MOTS ENCREUATS

MOTS ENCREUATS



HORIZONTAL

1. Pi molt gros i especial
2. Salt d'aigua. Revista
4. Combat de cançons
6. Els nens i nenes hi van a aprendre
Dues paraules, sense espai
8. Acrònim del millor equip de futbol
10. Gegantessa del poble
11. Animals que volen, fan nius i en trobem a l'església

VERTICAL

3. Riu. Pont
5. Eruga de colorins
7. Gegant del poble
9. El drac més bonic
12. Muntanya
12. Lloc on es balla i es fan representacions
14. Cavalls petits i ballarins
15. Nom del sant que dona nom a l'església del poble

La revista: el BRULL fent memòria...

Just quan hem complert el primer quart del segle XXI, veig amb molt de goig, que celebrem la cinquantesima revista *El Brull*. Això em fa recordar i reflexionar sobre la nostra estimada revista local la qual va néixer amb el canvi de segle. Va esdevenir una alenada d'aire fresc portant aquest nou mitjà de difusió, història, records... de les nostres contrades. Recordo que vaig estar convidat a la formació del consell de redacció i per tant, a formar part d'aquell grupet de persones que de forma desinteressada treballàrem per fer possible una revista. Una de les primeres coses va ser buscar i debatre sobre el nom. 25 anys després em sembla que la decisió fou encertada. El Brull, tal com vam explicar en el primer número, uneix els diferents punts del municipi i també la zona de Sadernes que durant uns quants anys, la revista, també englobava aquest nucli del municipi veí de Sales de Llierca. Recordo a les persones que ens reuníem a la sala de plens del vell ajuntament. Entre elles, en Pep Collelldemont de l'empresa JJcomunicació que durant anys va editar la revista. Ell, amb la seva empresa realitzaven un bon nombre de revistes locals i fou qui ens aconsellava i engrescava en moltes de les coses. Fa pocs mesos vaig llegir un article on es parlava d'ell arran de la seva recent defunció. De seguida em van venir al cap imatges d'aquells primers consells de redacció i també els comentaris plens de saviesa amb què ens obsequiava. Doncs aprofito aquestes ratlles de record de la revista per agrair i recordar la figura d'aquest periodista, editor i excapellà que ens va editar i aconsellar durant anys la revista. Així com també recordar i agrair l'aportació de tants col·laboradors que l'han fet possible, molt especialment a tots els que em venen al cap i que malauradament ja fa temps, uns més que altres, que ens han anat deixant, com per exemple: en Carles Pujol-Galceran, en Gaspar Guardiola, en Josep Devesa (Mià) i algun altre. Tots ells, juntament amb tota la gent que durant aquests 25 anys han anat aportant escrits; sense excepció, són partíceps d'aquesta revista, la seva creació i continuïtat. Personalment, content d'haver-m'hi compromès durant tots aquests anys, de forma ininterrompuda. Hi he col·la-

borat des del primer dia i a tots i cadascun dels números hi ha la meua empremta. Recordo que als inicis donava veu al Barri del Cós i Fluvià, així com cròniques d'activitats d'entitats de les quals n'era o encara en soc part de l'organització. Al poc temps, vaig iniciar les cròniques dels aplecs que encara avui podeu trobar. Potser a vegades hi ha gent que creu que no cal anar repetint semblances però sempre hi ha detalls que ho diferencien i donen una informació que segurament —o si més no a mi m'ho sembla—, amb els temps donaran informació del nostre municipi. També recordo la multitud de fotos que hi apareixen que ens deixaran, també, informació de temps reculats igual que les antigues que han anat sortint fins ara. En alguns números l'àlbum fotogràfic era importantíssim i encara avui repassar-lo és entranyable. Aprofito per agrair a totes aquelles persones que ens van cedir o deixar el seu material fotogràfic, a vegades personal, per publicar.

Certament, amb els anys, la revista ha anat canviant de format, d'editor, de col·laboradors... però podríem dir que l'esperit marcat als seus inicis perdura i estic convençut que si perdéssim aquest mitjà, malgrat avui disposar d'una tecnologia que 25 anys enrere no teníem, perdriem un llegat de passat, present i convençut que perdriem també la possibilitat de mantenir un tresor de futur.

Amb el desig que aquesta revista tingui llarga vida, i l'esperança que les noves generacions també hi trobin l'encaix i necessitat tot aportant-hi el bo i millor; vull animar a tothom a fer-la possible i aprofitant així perquè els veïns i veïnes de sempre, però també els que han arribat de nou, coneixin i entenguin les arrels d'aquest municipi i amb aquestes poder-lo estimar com fill propi dedicant-hi amor per treballar-hi desinteressadament en bé comú.

Espero i desitjo poder continuar col·laborant en aquesta revista i que d'aquí 50 números més pugui tornar a descriure records de la nostra apreciada revista: *El Brull*.

I quina sort que em toqués MONTAGUT i OIX!



Hola! Primer de tot, em presento: em dic Adrià i tinc 23 anys. I potser alguns de vosaltres ja em coneixeu perquè en algun moment heu passat per l'Ajuntament i ens hem trobat darrere el taulell. Per als qui encara no ens hem vist, aprofito aquestes línies per presentar-me una mica i explicar-vos com està sent per a mi aquesta etapa tan especial al vostre poble.

Soc originari de la comarca del Bages, a la Catalunya Central, concretament de la seva capital, Manresa. Allà vaig créixer abans de venir a estudiar a la Universitat de Girona, ciutat on ja fa cinc anys que visc i que

també sento una mica com a casa. Sempre he estat molt curiós amb el territori i amb la geografia del nostre país, m'encanta conèixer pobles, paisatges i comarques amb identitat pròpia. I si n'hi ha una que la té, sens dubte, és la Garrotxa.

Quan a la universitat em van dir que podria fer les pràctiques aquí, recordo perfectament el primer pensament que em va venir al cap: "*Ostres... no em podia tocar més a prop de Girona?*" Però el que en aquell moment semblava una mica llunyà es va convertir molt ràpidament en una de les millors oportunitats que podia tenir. Vaig ve-

nir pensant que seria una experiència interessant durant uns mesos i el que no m'hauria imaginat mai és que acabaria sent molt més que això.

Des del primer dia em vaig sentir molt ben acollit i a poc a poc vaig anar descobrint no només l'Ajuntament sinó també el municipi i la seva gent. Tant és així que quan vaig saber que podria quedar-me un any més fent les pràctiques aquí em vaig endur una alegria enorme. La veritat és que m'hi sento molt a gust i tinc la sensació que encara em queda molt per descobrir.

Treballar en un ajuntament petit té una cosa molt espe-

cial. Som poques persones però toquem moltes tecles alhora. Compartim el dia a dia amb en Gerard a l'administració, amb en Lluís com a alcalde, amb la Raquel com a secretària interventora i, de tant en tant, també amb la incansable ajuda d'en Miquel, el jutge de pau del poble i qui ha estat, com ja sabeu, durant tota la vida administrant el poble i que continua donant-nos un cop de mà sempre que cal. Entre tots formem un equip molt motivat i amb moltes ganes de treballar pel municipi. I també tenim la sort de comptar amb ajuda i suport dels Regidors, i sobretot amb l'energia de la Joana Rigart, probablement la regidora més activa i positiva del poble, que a més a més, més d'un dia fins i tot ens alegra encara més el matí portant-nos l'esmorzar a l'Ajuntament a la hora.

I si parlem del dia a dia a l'Ajuntament, la veritat és que certament és intens. Entre decrets, volants d'empadronament, comunicacions, convenis, notificacions, subvencions i terminis que van amunt i avall, els papers no s'acaben mai. Alguns dies hi ha més estrès, altres hi ha reunions, trucades o expedients que semblen multiplicar-se. Però sempre intentem fer la feina amb ganes i amb bon humor, perquè al final és la millor manera de treballar.

A vegades pot semblar una feina avorrida (i per què no dir-ho, com a qualsevol feina hi ha moments que ho és, almenys una mica...) però també té moments molt gratificants. Quan pots ajudar a algú amb un tràmit que li preocupava, quan una ges-

tió surt bé o quan veus que allò que has fet serveix perquè el poble funcioni millor, tot plegat pren sentit.

Som conscients que de vegades algun tràmit pot semblar llarg o complicat i us demanem disculpes si alguna vegada s'ha fet més feixuc del compte. Gestionar un ajuntament amb tan poca gent no sempre és fàcil. Però us asseguro que tant en Gerard com jo hi posem tota la voluntat del món i cada dia aprenem una mica més per fer-ho millor.

Si un dia passeu per l'Ajuntament veureu ràpidament com funciona tot plegat. Potser hi ha moments en què sembla que estiguem sols tot el matí i, de sobte, sense saber gaire com, l'edifici es converteix en l'epicentre del poble amb un munt de gent entrant i sortint. És una de les coses divertides dels pobles petits: mai saps quin dia tindràs.

També hi ha molt bon ambient dins l'equip. Un amb reunions, l'altre amb trucades, un altre amb expedients i informes... tot plegat pot semblar un petit espectacle. Però enmig de la feina sempre hi ha temps per una broma, un somriure o per treure ferro a alguna situació complicada.

I la feina a part, he de reconèixer que, sens dubte, una de les coses que més m'agrada de venir a treballar aquí és el paisatge que ens envolta. Cada matí, quan arribo, veure sortir el sol amb les muntanyes de l'Alta Garrotxa al fons i el campanar del poble destacant entre les cases us asseguro que és un autèntic regal que es valora moltíssim.

És d'aquells moments que et fan parar un segon i pensar en la sort que teniu de viure en un entorn tan privilegiat, i en el meu cas de treballar-hi!

Moltes persones comencen la jornada laboral envoltades de ciment i edificis. Jo tinc el privilegi d'arribar a la feina amb un paisatge que faria enveja a qualsevol. I al final del dia encara puc agafar el cotxe i acostar-me fins a Sadernes, o perdre'm per algun racó de la vall del Llierca, i adonar-me que dins el mateix municipi hi ha llocs absolutament espectaculars.

No m'estranya gens que a l'estiu s'ompli de gent. Sadernes, Sant Aniol d'Aguja, Talaià, els ponts antics, els gorgs i els camins de muntanya són racons que impressionen qualsevol que hi arribi per primera vegada. I encara em queda pendent anar a Oix, cosa que millor que no ho sàpiga gaire l'alcalde perquè segur que em renyarà quan ho llegeixi. M'han dit que és un poble preciós i que hi fan uns embotits de la Garrotxa que són realment espectaculars!

També tinc moltes ganes de viure alguns dels moments més importants del calendari del poble. Ja m'han parlat molt de les corrandes i de la festa major, i després de veure vídeos i escoltar tantes històries em moro de ganes de viure-ho en directe. M'han advertit que és un dels grans esdeveniments del municipi i que no me'l puc perdre de cap manera.

I també em queda pendent anar a veure algun partit del PEM. Que també m'han dit que les grades tenen un am-

bient espectacular i així també podré conèixer més gent jove del municipi, que si no costa una mica perquè per l'Ajuntament no són els qui més passen a visitar-nos, tot i que en Gerard i jo estariem ben encantats de conèixer tota la gent jove del poble, com nosaltres.

A poc a poc també vaig descobrint la idiosincràsia del poble i tot el que l'envolta. Montagut i Oix és un municipi gran i molt ric en racons. Des del Fluvià fins a la vall del Llierca, des dels ponts medievals fins a les muntanyes de l'Alta Garrotxa, tot plegat té un encant especial. Bé, i la Garrotxa en general, que quin autèntic plaer és viure a la comarca de la Fageda, els volcans, Besalú o Santa Pau.

Jo sempre dic que vinc d'una comarca que també estimo molt, i que sens dubte també és de les més boniques

de tota Catalunya: el Bages, amb llocs (i ja aprofito també per treure orgull de comarca i promocionar-la per si mai voleu fer una bona excursió i no sabeu on anar) com el castell de Cardona, les mines de sal, el monestir de Sant Benet o, òbviament, Montserrat! Però la veritat és que he de reconèixer que aquí teniu un territori que és realment difícil d'igualar, amb uns paisatges tan característics i una forma de fer tan pròpia com és la dels garrotxins i les garrotxines.

En tot cas, el missatge que volia transmetre, aprofitant de la millor manera possible el privilegi de poder escriure unes línies a la Revista del poble, és que, sincerament, només puc dir que em sento molt afortunat de poder formar part, encara que sigui durant un temps, del dia a dia d'aquest mu-

nicipi, i agraeixo de tot cor l'acollida que hi he tingut i el fet de poder-hi ser durant un bon temps més. I mencionar, d'igual manera, que tant en Gerard com jo estem encantats d'atendre-us sempre que passeu per l'Ajuntament i d'ajudar-vos en tot allò que puguem.

Al final la nostra feina és aquesta: intentar que les coses funcionin, que els tràmits siguin una mica més fàcils i que quan vingueu a l'Ajuntament no sigui només per fer paperassa sinó també per trobar un tracte proper.

Moltes gràcies per l'acollida que m'heu donat des del primer dia. Espero continuar descobrint el poble, coneixent més gent i aportant el meu granet de sorra perquè Montagut i Oix continuï sent aquest lloc tan especial.



LA VIDA A PAGÈS

El cant del gall, l'olor de purins i de vaques, el renill del cavall, el repic de les campanes, han estat sempre el patrimoni sensorial de la vida als pobles i al camp. Avui dia la feina d'agricultor no està prou protegida arreu.

Ja sé que fa unes dècades la vida rural era molt més sacrificada que ara. La gent cultivava la terra amb la força dels animals i també amb la dels seus braços. Era la seva vida i del poc que en treien encara en feien festa.

Recordo que entre els anys 1967 i 1976 els pagesos celebraven a Montagut la seva festa patronal el dia 15 de maig, festivitat de Sant Isidre. Jo hi era convidat perquè també hi assistien els alumnes de l'Escola. Es pujava la imatge del sant, en processó, des del local del Sindicat, al Raig, fins a l'església on Mn. Ramon oficiava una missa. Uns nens i nenes durant l'ofertori feien ofrena dels productes de la terra.



Foto: Jubilats any 1974 el dia de Sant Isidre.

Tot seguit, al Sindicat hi havia un aperitiu per a tots els pagesos. Hi eren convidats també els jubilats i jubilades. Tenien llargues converses sobre com evolucionaven els sembrats i altres productes de l'hort. Recordo que en una d'aquestes converses es queixaven que cada any hi havia menys agricultors al poble. Aquest any ja només som quaranta! Es lamentava un. I jo em pregunto: i ara quants són? Recordo

amb nostàlgia que vaig tenir alumnes de can Vinyoles, la Cometa, can Vila, can Sedó, Casa del Pi, can Siqués, can Rovell, cal Rei, ca l'Avi, can Selles, can Branques, can Mingot, can Ferriol, cal Valent, l'Aulina, can Guixot, can Fàbrega, can Costa, can Roure, can Palomer de Baix, la Teuleria (les Tries), can Galceran i la Rectoria (Sadernes), el Serrat del Pont, La Masó (Talaià)... perdoneu-me si me n'he deixat alguna.

Crec que ha arribat el moment d'adonar-nos que és necessària la ruralització de la societat i tornar a viure de cara al territori. Cal recuperar l'autoestima del sector primari i que els joves tinguin ganes de ser agricultors i que es guanyin bé la vida. I que sobretot nosaltres, els consumidors, ens acostumem a comprar i consumir productes de proximitat.

Un país que té com a himne "Els Segadors" no pot deixar a l'estacada la pagesia.



EL PASTORET DE LA BARRETINA

Per fi vaig anar al Miquelet d'Ogassa (Ripollès). Una freda i ventilada casa de pagès a 1.330 metres sobre el nivell del mar, a migjorn de la serra Cavallera, sota el puig del Taga de 2.040 metres. Feia força anys que hi estava convidat a esmorzar per en Lluís Serra, el noi gran de la casa. La seva família venia del cor de l'Alta Garrotxa de la Costa de Toralles de Montagut. I abans havien estat de masovers a la pairalia de Surroca de Beget. Era el matrimoni format per en 'Cisquet' Serra (1935-1979) de Surroca de Beget, mort d'accident amb el tractor a Pineda de Toralles, amb quaranta-cinc anys, i la Maria Nogué (1940) de la Coma de la Vall del Bac amb els tres fills, en Lluís (1959), en Pere (1963) i en Josep (1968). Però en Lluís ens va deixar, a causa d'una cruel malaltia, el 2015 a l'edat de cinquanta-sis anys. I s'estroncà l'excursió al Miquelet. Ell s'havia casat amb la filla petita del Cordonet de Beget, la Dolors, i tingueren dos fills, la Maria i en Lluís.

Però per fi, el novembre de 2025, vaig anar al Miquelet. Allí vaig conèixer la mare Maria i en Josep, el fill petit. Vam xerrar molt i vam esmorzar a la llarga taula del menjador. La paret de darrere estava plena de fotografies emmarcades: d'en Lluís i els seus fills; de la família; de la casa de la Costa de Toralles i d'altres. En un racó hi havia una fotografia ben diferent i especial. Era en blanc i negre, molt vella. Tota emmarcada. Devia tenir més de cent anys. Es veia un nen, amb una cara fina i a la vegada colrada pel sol. Un nen ben abillat de pastor amb el sarró, la geca, els esclops, el bastó i la barretina. Al seu costat, per aconseguir una fotografia més artística, l'acompanyava un marrà manyac amb les banyes retorçades. Al fons la silueta d'un paisatge muntanyós.

—Quina foto més maca. No sabeu pas qui era aquest pastor?

—No, no en sabem pa rè. Només que, sembla, que li deien Pep. La foto era penjada a la casa de Surroca de Beget. I quan vàrem marxar cap a la Costa de Toralles va venir amb nosatrus. I tabé 'com' vam pujar aquí dalt a Ogassa—va seguir.

—Ostres doncs, aquest nen deuria ser pastor



Pastoret amb barretina. Foto: Josep Vilar.

de la banda de Beget i Salarsa. Era un pastor de l'Alta Garrotxa. Hem de saber qui era!

Les fotos que vaig fer amb la càmera fotogràfica i també amb el telèfon mòbil, sempre em sortien amb un empenyador reflex i efecte mirall del vidre que la protegia. Vaig demanar si me la podien deixar uns dies per treure-li amb cura la fotografia del marc. Sí, sí i tant. Abans d'acabar l'any us serà retornada. Moltes gràcies.

A casa, li vaig retirar les petites puntes que aguantaven el cartró i un paper blanc que envoltava i embellia la fotografia. En aquest paper, en el revers, hi havia una sèrie d'anotacions, escrites per dues persones diferents. Unes notes eren del senyor del taller de marcs: "Marfil con raya negra. Fondo blanco. Coch". (El cognom del propietari de la fotografia. Amo de Surroca de Beget). Les altres eren escrites amb ploma. Ben segur fetes pel Sr. Coch. Unes notes molt aclaridores. Deien: "Josep Plana i Font". A sota: "15 a 20, inicis de juny". (La data aproximada, és a dir de 1915 a

1920). Més avall posava: "Pineda, Triadú, Bestiar a Coma de Vaca, can Bolós de Montagut". Quina sort. Ja ho tenia quasi tot. El possible nom i cognoms del pastor i alguns dels llocs on hauria treballat. Ep, i sembla que havia estat pastor a can Bolós de Montagut.

Ara tocava anar a l'Ajuntament de Montagut i Oix a consultar l'arxiu municipal. Allí em vaig trobar amb en Miquel Xaudiera, antic 'secretari' durant molts anys i gran coneixedor del territori i la seva gent, ara jubilat, que també consultava papers vells. En citar el nom del pastor, ja m'ho va confirmar. *"Sí era aquest, en Pep, el pastor de can Bolós. Me'n recordo ben bé. Eren tres germans solters. Un altre era en Joan, el mosso de la casa de l'Aulina i l'altre era en Manel cego, que no s'hi veia gens i li faltaven les dues mans. L'únic que és enterrat a Montagut és en Joan. En Manel a Girona i en Pep, crec, a Olot"*. De cop es va posar a consultar el Registre del Cementiri. I va trobar que el germà Joan era enterrat amb vuitanta-nou anys, el 1992, en el nínxol 131, junt amb els seus pares, la Maria i en Lluís. Tot això abans d'iniciar jo la meva consulta.

El pastoret de la barretina de la romàntica foto. Era efectivament el que va ser durant molts anys i fins al final de la seva vida laboral, el pastor de can Bolós de Montagut. Es deia Pep Plana i Font, nascut a Sant Eudald de Jou de Montagut l'any 1905. Fill d'en Lluís Expósito i Expósito, nascut a l'hospici de Girona el 1873 i

mort a Sant Eudald de Jou el 1950 de professió pagès i de la Maria Font i Massegur, natural d'Oix, també nascuda el 1873 i morta a Sant Eudald de Jou el 1942. En Pep era feliç amb el ramat. No sabia fer res més. Va aguantar l'ofici, que era el que li donava sentit a la vida, fins que la seva magra còrpora va resistir. Al final es va recollir a la llar d'avis de la Caritat d'Olot, on va morir el 1986 amb vuitanta anys.

En Miquel Torrent de Montagut, més conegut per en 'Quel Sabater', sap moltes coses del poble. Explica que els tres germans eren molt pobres. Que vivien a la casa de pagès de Plansalloses Vell. Deia que en Pep, el pastor, quan parlava, arrossegava força l'erra. Que quan s'anava a esquilar a la barberia del seu pare i d'ell, sempre parlava que de jove 'talaiava' un gros ramat cap a dalt a Xenturri i Creixenturri del Ripollès, tot trinxant les erres. Conta també que una vegada que tenien un germà malalt, el seu pare, en Rafael, el barber del poble, va arribar-se fins a Plansalloses per tallar-li els cabells i afaitar-lo. A l'hora de cobrar no tenien diners i el pagaren amb mitja dotzena d'ous de gallina. També el volien convidar a dinar, però ja el van advertir que el que menjaven ells no li seria pas grat. I en Rafael no s'hi va pas quedar. En Manel va perdre quasi tota la vista i les dues mans en esclatar-li una granada als dits durant la Guerra Civil. Tenia problemes per menjar i gràcies a una goma que duia en el canell, s'hi podia



Pasturant per la Creu del Collet. Anys 1960. Arxiu: Lluís de Bolós.

posar una forquilla o cullera. Un any a Montagut van fer una 'comèdia' en el local social per recaptar diners per poder-li comprar un guants ortopèdics. En Manel feia una mica de sereno del poble. No cobrava. Els diumenges, la gent li donava uns cèntims que li posaven dins el sarró que duia a sobre. Al final, ja molt gran, va anar a un geriàtric de Girona i un parell d'estius, durant unes tres setmanes, tornava a Montagut. S'estava a la casa de cal Ferrer de l'ajuntament i la gent del poble li portava menjar i li feia la vida. Eren molt estimats.

I encara no s'acaben les sorpreses fotogràfiques. Un dia fullejant el llibre 'Garrotxa d'abans. Fotos antigues de la Garrotxa i altres indrets. Volum 3' de l'editorial Oliveras. Vaig trobar dues fotos bucòliques d'en Pep, el pastor de can Bolós, amb el seu ramat. Una de preciosa pasturant en el camp de sota la Creu del Collet. Perfecte. La foto posava arxiu: Pilar de Bolós de la família dels amos de la casa de can Bolós de Montagut. Em vaig posar en contacte amb ella per si autoritzava la seva publicació. La Pilar va estar molt contenta. A més, uns dies més tard, em passà unes fotos més antigues d'en Pep realitzades pel seu pare, que era un gran aficionat a la fotografia. Havia participat en nombrosos concursos *amateurs* i guanyat premis. Era en Lluís de Bolós i Rubió. En Pep era un reducte d'un món rural que finia i en Lluís ho sabia. Tenia el títol de pilot d'avió. En els anys 1960 i 70 havia sobrevolat força vegades Montagut i la casa de can Bolós per a realitzar fotografies, a vista d'ocell, d'un paisatge endreçat, amb uns camps conreats,



En Pep prop de Fluvià amb el Cós al fons. Anys 1960.
Arxiu Lluís de Bolós

marges nets, horts menats i el bosc ben lluny i sota control.

D'una foto a una altra i després a una de nova, n'hem pogut treure un bon reportatge visual i antropològic de la vida monòtona d'un bon home solitari, que esmorzava pa amb ceba, assegut en un marge d'un camp, no deixant de petja el ramat. Tot plegat, gràcies a una vella i polsosa fotografia, de cap a l'any 1915, d'un nen amb barretina i cara dolça. Una fotografia emmarcada i clavada dins una freda casa del Ripollès, ventilada pel mestral, sota el puig del Taga de més de 2.000 metres. I ves per on, el pastoret, al final de la seva vida, pasturava el ramat d'ovelles a tocar els murs de les primeres cases del meu poble.

Josep Vilar i Vergés



Vista aèria de can Bolós. Anys 1970.
Arxiu Lluís de Bolós



Foto emmarcada d'autor desconegut potser l'amo de Surroca, Sr. Coch. Vers l'any 1915.

ENFOOCA

PREMIS ARNAU BARTRINA LUQUE

LA SENSIBILITAT DE JORDI ROCA I D'ARNAU BARTRINA

El treball guanyador de la beca dels premis ENFooCA Arnau Bartrina Luque d'aquest any s'endinsa en el paisatge sonor i cromàtic de la zona volcànica de la Garrotxa.

Jordi Roca, un dels integrants del trident gastronòmic màgic d'El Cellar de Can Roca, va aconseguir que persones que havien perdut el gust i l'olfacte poguessin degustar unes postres on el cacau era l'ingredient essencial. Ho va aconseguir en el marc d'una experiència conjunta amb neuròlegs i, en tots els casos, s'ha de dir que es tractava de postres que estaven associades a algun component sentimental, en general referències a la seva infantesa i a records d'olors, textures que per a elles i ells eren entranyables. I és que es va evidenciar que els humans olorem, tastem, veiem, toquem, mirem i escoltem amb els cinc sentits, mai n'utilitzem un de sol, encara que a la vida quotidiana no ens n'adonem.

Guardant distàncies, però en una línia similar, Gemma Jané Tarragó i Núria Montserrat Garcia, que són les guanyadores de la beca dels premis ENFooCA 2024/2025 han creat una sèrie de fotografies de diferents formats i de gravacions de sons, que permeten als espectadors gaudir d'una experiència sensorial de la natura i, en concret, de la del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. És agosarat afirmar que, de les quatre edicions d'aquesta beca, potser és el resultat més afinat que s'ha aconseguit —sense desmerèixer, ni de bon tros, els anteriors— si es té en compte que aquests premis donen continuïtat a la passió que Arnau Bartrina Luque tenia per la natura. I és que aquest jove de Montagut i Oix, que, malauradament, va morir per la picada accidental d'un peix aranya el 2020, havia captat amb imatges i amb gravacions mil i un detalls de la flora, de la fauna i de la natura en general que l'envoltava, i, amb aquestes imatges i sons, va ser capaç de crear un mapa sensori-



al de la natura, que li va permetre transmetre així, sense paraules, apel·lant als sentits, la necessitat imperiosa d'estimar-la i respectar-la.

El resultat del treball de Jané i Montserrat és, doncs, una sèrie de fotografies de diferents formats i de gravacions amb les quals aprofundeixen en el llenguatge sensorial del Parc Natural de la Garrotxa. Es tracta de fotografies i gravacions que han dut a terme en espais de la zona volcànica en diferents èpoques de l'any.

En concret, el resultat ha estat un mosaic de fotos de colors i de les textures que, per les dues autores, defineixen el paisatge garrotxí, i un altre mosaic de sons que els visitants poden escoltar amb els auriculars. Així mateix i en el marc del treball de camp, han recollit el punt de vista de diverses persones sobre el paisatge.

Jordi Casas Figueras
16 de novembre de 2025



ALLÒ QUE EN DIEM ESTRÈS

Dedicat a la Lores, la meva àvia, la tia Sisqueta, la tia Pepa, la Pilar, la meva mare i a la Dolors i la Carme, les meves cosines.

Estic esmorzant a la terrassa de la meva cafeteria preferida. Davant, tinc un bon cafè amb llet.

És mig matí! Fa fred! Pel fons del carrer, que veig al davant, entra una claror estranya. És un dels carrers on la gent passa de pressa. On van? Què és aquest formigueig que no para de moure's? En mirar-los, el meu món interior es remou.

En un món tecnològic, on una majoria ho tenim gairebé tot, no puc entendre aquest anar i venir constant. Aquest haver de córrer sempre, aquesta necessitat d'arribar a tot arreu per no arribar enlloc! Cada vegada hi ha més gent que té necessitat d'anar a l'especialista perquè li regularitzi l'estrès!

Sense poder evitar-ho, em ve al cap la Lores. No va tenir la vida gens fàcil, la Lores.

Als anys vint del segle passat, es va casar amb en Joan. Sense tardar, van arribar les tres nenes. Poc temps després de néixer la petita, en Joan va ser cridat a files i va anar a la guerra. Presoner al nord de l'Àfrica, va passar molt temps sense saber res de la seva família.

La Lores, que no tenia ni diners ni menjar, veia créixer les nenes a poc a poc. Explicava que moltes vegades tenien tan poca cosa, que les petites estaven contentes quan l'àvia de can Puntaire els donava un tros de pa que ella mateixa feia.

Tenien un petit hortet al costat de l'era del Carrerot. Anaven sobrevivint amb molta penúria. Malgrat tot, anaven fent el seu camí.

Molt de temps en temps rebien notícies d'en Joan. No eren bones, no podia tornar. Enyorava la seva estimada i les nenes.

La Lores, sempre acompanyada de la seva filla petita, visitava els capdavaners del poble per obtenir un document que permetés el retorn del seu marit. A ningú no li importava gaire el seu estimat. Ella, però, mai no va desistir de provar-ho.

Un dia, mentre feinejava a l'hort i les filles jugaven ben a prop, va arribar un home espri-

matxat, però molt ben plantat. La Lores, per un moment, va pensar que el seu cor no aguantaria tanta emoció. Va córrer a abraçar-lo com mai havia abraçat ningú. No podia deixar de plorar mentre acaronyava el seu home.

La filla petita mirava encuriosida sense saber ben bé què passava. La van cridar i li van dir que aquell home era el seu pare. Ella no el recordava, però aquella cara li va agradar. Havia somiat moltes vegades la cara del pare i, sí, decididament, aquella cara era la del seu pare.

Després de totes les abraçades, en Joan va treure de la motxilla un petit regal per a les seves nenes. Una tortuga!

La tortuga va viure molts anys a l'hort. De vegades s'amagava i estaven un temps sense veure-la i de vegades sortia a fora per fer-los companyia.

En Joan i la Lores van continuar amb la seva vida sense l'estretor dels primers anys de matrimoni. Ell va treballar a la calç i al bosc de can Polí i ella, a la filatura.

Les nenes es van fer grans, es van casar i els van donar quatre nets. Eren el seu orgull, sempre intentaven entendre'ls i posar-se al seu costat.

Un estiu, el seu únic net va anar de colònies a Bèlgica i en Joan va voler que les altres, que eren nenes, l'esperessin a la tornada a l'aeroport de Girona, el camp d'aviació com deia ell.

Quan els va arribar la jubilació, ell fumava al capdamunt de l'escala i ella cada dia li col·locava bé l'armilla.

Un matí assolellat, en Joan va emprendre el seu últim vol. Sense retorn. La Lores es va tornar a quedar sola. Ara, per sempre.

Va viure encara cinc anys més al costat de la família, però sola. La seva última companya va ser una gallina que la seguia per tot arreu, com un gos petaner.

Una tarda del mes d'agost, la Lores va tornar a donar la mà al seu estimat. Ara, per sempre.



LA RECTORIA, EL BATEC D'OIX

Un projecte participatiu impulsat pels veïns, l'Ajuntament de Montagut i Oix i la col·laboració de diverses institucions vol recuperar aquest edifici simbòlic i convertir-lo en un espai viu per al poble.



El passat 5 de febrer es van iniciar les obres a la Rectoria d'Oix, un nou pas en el procés de recuperació d'aquest edifici emblemàtic del poble. El projecte forma part d'un recorregut que es va posar en marxa quan, a l'any 2003, l'Ajuntament de Montagut i Oix va adquirir la propietat, amb la voluntat de recuperar-ne el valor patrimonial i posar-lo al servei de la comunitat.

El camí cap a la rehabilitació va començar a prendre forma el febrer de 2020, quan es van iniciar contactes amb el Campus de Patrimoni Cultural i Natural de la Universitat de Girona (UdG). Des d'aquest àmbit acadèmic es va oferir la possibilitat que estudiants de màster —com el Màster en Patrimoni Cultural o el Màster en Turisme Cultural— poguessin abordar l'estudi de la Rectoria d'Oix en els seus treballs de fi de màster, amb l'objectiu d'analitzar-ne i valorar-ne el potencial patrimonial.

Aquell mateix any, al juny, l'estudiant Judit Esteba es va interessar pel projecte i finalment va presentar l'estudi titulat *Els valors patrimonials de la Rectoria d'Oix*, una recerca



que va contribuir a posar en relleu que es tracta d'un edifici de vital importància per la població i que, per tant, existeix una relació de connexió entre l'edifici i el poble transcendent.

Paral·lelament, i coincidint amb el període de confinament derivat de la pandèmia de la Covid-19, es van intensificar les reunions telemàtiques participatives entre els veïns i veïnes d'Oix. Aquestes trobades van servir per compartir idees, reflexionar sobre els possibles usos de l'espai i definir col·lectivament quin futur es volia per a la Rectoria.

Un cop assolit el consens, l'Estel Batlle va recollir els objectius i les voluntats acordades i els va estructurar en la completa memòria *La Rectoria, el batec d'Oix*. Al mateix temps, el taller d'arquitectes Barbacana va començar a desenvolupar el projecte arquitectònic basant-se en les aportacions sorgides del procés participatiu amb el veïnat.

El pressupost licitat de les obres —que inclouen la rehabilitació interior (fases 1, 3 i 5), la intervenció exterior i la millora de l'accessibilitat de la Rectoria d'Oix— ascendeix a 345.396,30 euros.

L'inici d'aquest projecte ha estat possible gràcies a una subvenció de la Diputació de Girona de 75.000 euros i a una aportació de 224.507,60 euros cofinançada per la Unió Europea en el marc del programa [Interreg POCTEFA – PATRIMC@T II](#).

Amb l'inici dels treballs, la Rectoria d'Oix comença una nova etapa que ha de permetre recuperar aquest espai com a punt de trobada i dinamització del poble.



Interreg
POCTEFA



Cofinanciat per
la UNIÓ EUROPEA
Cofinancé par
l'UNION EUROPÉENNE

PATRIMC@T II

RECOMANACIONS LITERÀRIES

Si no llegeixes no passa res; si llegeixes passen moltes coses...



LA COLÒNIA, d'Adrey Magee, és una de les novel·les que més m'ha agradat darrerament. És difícil ser català i no veure-hi —i patir-hi— una lectura complementària a la història que ens presenta.

Un anglès es refugia en una remota i petita illa irlandesa per pintar-hi els penya-segats, el joc de colors del mar i del cel, i el que ell considera el 'pintoresquisme' de la gent. També un francès, de mare algeriana, arriba a l'illa per estudiar-hi la llengua irlandesa, amb la voluntat que, si un dia es perd, en quedin testimonis escrits.

L'acció passa el 1979, en un moment d'esclat de violència, i l'autora combina, en bona part del llibre, un capítol de ficció (amb els personatges de la història) amb un altre que recull notícies reals dels atemptats al nord d'Irlanda.

El pintor britànic actua des de la seva òptica imperialista, i l'escriptor francès, tot i que vol salvar la llengua, l'acaba convertint en un objecte de museu, sense vida. Al mig de tots dos hi ha les persones que viuen a l'illa i que saben que la seva cultura depèn de la llengua, però que amb l'avenç imparabile de l'anglès, cada cop són menys parlants.

No us la perdeu, perquè, a banda que està molt ben traduïda i les descripcions dels paisatges són magnífiques, la història que ens explica no ens és aliena, malauradament.



L'HOME QUE VA VENDRE EL MÓN, de Melcior Comes. Si no heu llegit mai res de Comes, ha arribat el moment de canviar aquesta situació: les seves novel·les tenen sempre trames que enganxen, a banda que escriu molt bé, amb un ús molt bo de la llengua.

Ara ens presenta una història en una Barcelona distòpica i futurista, amb canals navegables i persones que van amb màscares d'animals pel carrer. El protagonista, que treballa en una agència que, entre d'altres feines, construeix argumentaris per a campanyes publicitàries i també electorals, es fa càrrec de la d'una política d'ultradreta, una dona amb molta empena que vol ser alcaldessa de la ciutat.

Els intrínquils que es van desgranant i tot el que envolta aquest nou partit polític ens fan pensar que potser no estem parlant d'un futur tan llunyà com ens podia semblar al principi...



EL JOC DEL SILENCI, de Gil Pratsobrerroca, un best-seller català, un llibre que s'ha convertit en un fenomen de vendes: s'ha arribat a la sisena edició en pocs mesos. Sembla que, a més, l'autor té propostes per convertir aquesta novel·la en una sèrie o en una pel·lícula.

Sens dubte que la història està ben construïda, amb moltes anades enrere i endavant sempre des del mateix punt, que és la desaparició d'una nena de set anys. I amb un gir final i moltes sorpreses en la trama que no ens deixen indiferents, per bé o per mal.

És un llibre fàcil de llegir, i que ha sabut fer-se un lloc en l'escena literària actual. És la primera obra que escriu Pratsobrerroca. El repte que té al davant, de superar aquest èxit en obres posteriors, no és menor.



REMEIS ANTICS RECOLLITS PER LES ÀVIES

PRÒSTATA: INFUSIÓ DE CARBASSA

Bullir granes de carbassa durant 2 minuts i prendre'n 3 tasses diàries, durant 9 dies, reposar-ne 2 i seguir fins a un mes.

COLESTEROL: LLEDONER MACERAT

4 fulles en un got d'aigua al vespre i beure-ho al matí. Fer-ho durant 9 dies, reposar durant 2 dies i seguir durant un mes.

INFUSIÓ DE CARXOFERA:

Tisana bullida de fulles de carxofera (no fumigades) + arrel de dent de lleó (pixallits) + arrel de Xicoira + tavelles de mongetes seques (millor mongetes del Carme)

Fer-ho 9 dies reposar-ne 2 i seguir fins a un mes.

DIARREA: XAROP DE CODONY

Suc de codony (trinchat i escorregut) amb sucre al gust.

Actualment es fa amb liquidadora.

9 dies a sol i serena, i es pren com un xarop a cullerades, normalment 3 al dia.

FETGE I PEDRES DEL RONYÓ: TISANA

Pareditària (fulles i flors)

Ortiga

Dent de lleó (pixallits)

Bullir-les durant 2 minuts, prendre'n durant 9 dies i reposar 2 i seguir fins a un mes.

PSORIASI: CARBASSINA

Fregida amb oli d'oliva, colar-ho i escampar-ho per la zona afectada, cada dia.

Suc de pastanagues, polpa d'aloe vera i oli de germen de blat (es troba als herbolaris).

Maria Rigart i Compte

Membre de les Àvies Remeieres
del Bosc de Tosca





RESUM ANY 2025 A MONTAGUT

Temps a Montagut 2025			
Mes	Mínima	Màxima	Litres
Gener	-2°	22°	9
Febrer	2°	18°	43
Març	4°	28°	295
Abril	5°	30°	47,5
Maig	7°	36°	95
Juny	16°	39°	14,5
Juliol	17°	39°	105,5
Agost	14°	45°	65,5
Setembre	9°	35°	163,5
Octubre	8°	35°	10,5
Novembre	6°	25°	38,5
Desembre	4°	20°	224
			1111,50 litres



El pont del Llierca. Llevantada 6 de març



La Muntada. Llevantada 6 de març

GALTES DE PORC AMB SALSA DE CASTANYES (AMB THERMOMIX)

INGREDIENTS:

- 6 dents d'all
- 60 g d'escalunyes
- 50 g d'oli d'oliva verge extra
- 1 kg de galtes de porc
- 1 culleradeta de sal
- 1 culleradeta de pebre negre
- 330 g de cervesa
- 1 pot de castanyes en almívar (400 g amb l'almívar)

ELABORACIÓ:

1. Posa al got els alls, l'escalunya i l'oli. Trosseja 2 seg/vel 7 i sofregeix 6min/120°C/vel 1.
2. Afegeix les galtes, la sal, el pebre i ofega 10min/120°C/gir invers/vel. cullera.
3. Afegeix la cervesa i programa 45 min/100°C/gir invers/vel. cullera. Retira del got.
4. Posa un bol sobre la tapa i posa-hi 350 g de la salsa de les galtes. Reserva.
5. Posa al got les galtes amb la resta de salsa i afegeix les castanyes amb el seu almívar. Programa 10min/120°C/gir invers/vel. cullera. Retira del got i serveix.

Marta Seguí i Quintana



GALTES DE PORC ROSTIDES (CUINA TRADICIONAL)

INGREDIENTS:

- 4 galtes de porc
- 2 tomates madures
- 2 cebes mitjanes
- 2 grans d'all grans
- 1 got de vi ranci
- oli d'oliva
- sal
- pebre negre

ELABORACIÓ:

1. Netegem i polim les galtes i amb l'ajuda d'un ganivet els hi fem una creu pel cantó més car-nós. Això ajudarà a que es coquin més fàcilment.
2. Posem una cassola al foc amb un raget d'oli d'oliva, salpebrem les galtes i quan l'oli estigui calent les posem a la cassola.
3. Quan estiguin rostides, hi afegim les cebes pelades i tallades i els grans d'all.
4. Al cap de 10 min. hi afegim les tomates i el vi ranci. Baixem el foc, ho tapem i ho deixem fer uns 20 min.

Les galtes rostides a la cassola és un plat gustós i molt fàcil de realitzar.

Rosa Planella i Fàbrega





DIVENDRES 10

A les 19:00 **POESIA I GLOSA** al Casal d'Argelaguer

DISSABTE 11

A les 11.00, **ACTIVITATS DINAMITZADES** pel **CAU D'OLOT**

11:30, **INICI DEL COMBAT DE CORRANDES**

Primera fase

A les 14:00, cap a **DINAR**

amb les gralles i els gegants de **TERRA ASPRA**

16:00 **OBERTURA DE PLAÇA** amb **FARIGOLA I ROMANÍ**

Tot seguit, **SEGONA FASE I FINAL DEL COMBAT**

I després, **CONCERT DELS 15 COMBATS**

amb **COOKAH P & BOOM BOOM FIGHTERS**

i la **TRACA FINAL** amb **PD MILICIANES** i **DJ EMA** de **M.A.**

DIUMENGE 12

A les 12:00, **VERMUT I GLOSA** al Casino de Tortellà



Organitzadors



Col·laboradors



Patrocinadors



Festa Major MONTAGUT

2026

DIMECRES 29 D'ABRIL

16.30 CAMINADA PEL BICICARRIL I BERENAR POPULAR A LA FONT DE LA CREU. ORGANITZA AFA.

DIJOUS 30 D'ABRIL

20.00 REPICAMENT DE CAMPANES I CERCAVILA AMB LA FARÀDULA DEL POBLE I ELS GRALLERS FINS A L' AJUNTAMENT. ORGANITZA TERRA ASPRA

21.00 PREGÓ DES DEL BALCÓ DE L'AJUNTAMENT A CÀRREC DE L'HEREU I LA PUBILLA DEL 2025

20.30 A LA PISTA POLIESPORTIVA: X-TREME RACE: PROVA D'OBSTACLES AMB INFLABLES, MÚSICA AMBIENT I SERVEI D'ENTREPANS PER PART DE LA BARRA ASPRA

23.00 CONCERT AL CASAL AMB EL GRUP ELS RANCIS, PD KREMADES I DJ SIKARIS

DIUENDRES 1 DE MAIG

17.00 II TORNEIG DE FUTBOL VEÏNAL ENTRE OIX, LA COMETA I MONTAGUT AL CAMP DE FUTBOL MUNICIPAL. ORGANITZA PEM. SEGUIDAMENT PARADA DEL CONILL I VESPREIG AMB MÚSICA I SERVEI DE BARRA

20.30 BOTIFARRADA POPULAR AL CAMP DE FUTBOL

23.00 CONCERT AL CASAL AMB LA LUDWIG BAND, BROU I DJ K-ZU

DISSABTE 2 DE MAIG

11.00 PARTIT DE FUTBOL AL MUNICIPAL DEL PREBENJAMÍ

12.00 PARTIT DE FUTBOL AL MUNICIPAL: CADET – GEIG

16.00 PARTIT DE FUTBOL AL MUNICIPAL: FILIAL - HOSTOLES

16.30 A LA PLAÇA VILATÀ DE L'ANY: BARREJA D'SCAPE ROOM I PROVA DE PISTES PEL POBLE. APTÉ PER A TOTES LES EDATS.

A PARTIR DE LES 17:30 INFLABLES AL CAMP DE FUTBOL

18.30 PARTIT DE FUTBOL AL MUNICIPAL: FEMENÍ - MONTMELÓ

21.00 A LA PLAÇA SOPAR POPULAR AMB KAHOOT!

24.00 CONCERT AL CASAL AMB SERKO I EITY.80

DIUMENGE 3 DE MAIG

11.00 OFICI SOLEMNE AL'ESGLÉSIA DE MONTAGUT. TOT SEGUIT CERCAVILA AMB LA FARÀDULA DE TERRA ASPRA PELS CARRERS DEL NUCLI ANTIC.

DESPRÉS, SARDANES I VERMUT A LA PLAÇA DE L'ESGLÉSIA

17.30 CONCERT AMB LA BIG BAND MEN IN SWING AL CASAL

21.00 FOCs ARTIFICIALS DES DE LA PISTA POLIESPORTIVA. ORGANITZA GJM

DILLUNS 4 DE MAIG

16.00 FI DE FESTA A LA FONT DEL CÓS. JOCS DE SEMPRE PER A TOTA LA FAMÍLIA. ORGANITZA AFA

DIJOUS: 5 EUROS · DIVENDRES: 10 EUROS · DISSABTE: 15 EUROS · DIUMENGE: 5 EUROS

ABONAMENT (PER A TOTS ELS ACTES DE PAGAMENT): 20 EUROS

ORGANITZA: AJUNTAMENT DE MONTAGUT I OIX, GRUP DE JOVES DE MONTAGUT, TERRA ASPRA, AFA MONT COS, PENYA ESPORTIVA MONTAGUT I ASSOCIACIÓ CASAL CULTURAL